

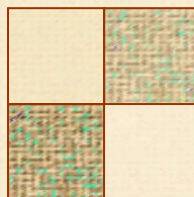
2026.

Nevelési program

**Klúg Péter Óvoda, Általános Iskola,
Szakiskola, Kollégium és EGYMI a
Kozmutza Flóra Általános Iskola és Szakiskola
Tagintézménye**

Szeged

Nevelési Program

Kozmutza Flóra Általános Iskola és Szakiskola Klúg Péter Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Készült:

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók

- A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve
- Az Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához
- A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók köznevelési ellátásának irányelve

Tartalom

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók.....	2
Az intézmény nevelési programja	5
1. Óvoda	5
A hallássérültek óvodai nevelésének feladatai:.....	5
A beszéd fogyatékosok óvodai nevelésének feladatai:	6
Az autizmus spektrum zavarral élő gyermekek óvodai nevelésének céljai és feladatai:.....	6
1.1. A gyermek személyiségfejlesztését, közösségi életre történő felkészítését biztosító nevelési feladatok, tevékenységek	7
1.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok a következők:	8
1.3. A kiemelt figyelmet igénylő gyermek egyéni fejlesztését, fejlődését biztosító feladatok, tevékenységek	8
1.4. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	9
1.5. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek.....	10
1.6. A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái	10
1.7. Az egészségnevelés és környezeti nevelés elvei	12
1.8. A gyermek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	14
2. Iskola, szakiskola	14
2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	14
2.2. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai célja	15
2.3. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai	15
Az autizmus spektrum zavarral élő tanulók iskolai nevelésének-oktatásának céljai és feladatai:.....	18
2.4. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai eszköz és eljárásrendszere	19
2.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	19
2.6. A testi és lelki egészségre nevelés	21
2.7. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	27
2.8. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnök feladatai	30
2.9. A kiemelt figyelmet igénylő gyermek egyéni fejlesztését, fejlődését biztosító feladatok, tevékenységek	33
2.10. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	34
2.11. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	38
2.12. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	42
2.13. A felvétel és az átvétel helyi szabályai	42
2.14. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	44
2.15. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	47
2.16. A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	49
1. sz. melléklet	61
TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK, TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI:.....	61
2. Melléklet	62

AZ OKTATÁSI REHABILITÁCIÓS TEVÉKENYSÉG	62
3. Melléklet	65
A KÖNYVTÁR PROGRAMJA.....	65

Intézetünk speciális szükségletű, sajátos nevelési igényű – hallássérült, beszéd fogyatékos, autizmus spektrum zavarral élő és értelmi fogyatékos – gyermekekkel, tanulókkal foglalkozik.

Elsődleges feladatunk a különböző fogyatékosságokból fakadó hátrányok leküzdése, a sérült gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása összhangban a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvével.

Az intézmény nevelési programja

1. Óvoda

Az óvodai nevelés alapelvei, értékei, célkitűzése

Az óvodáskorú hallássérült kisgyermeknek ebben az életkorban, a világra való rácsodálkozás idején meg kell kapniuk azokat az élményeket, mint halló, ép társaiknak. Különös figyelmet kell fordítanunk arra, hogy a mi feladatunk pótolni a szülői ház melegét. Ezek az apróságok hozzánk kerülve hangot még alig tudnak adni, nincsenek a hallás és beszéd birtokában. Magukat nehezen tudják környezetükkel megértetni, ezért tele vannak feszültséggel, melyet nekünk oldani szükséges

A hallássérültek óvodai nevelésének feladatai:

- A hallásfigyelem felkeltése, a hallásnevelésen alapuló hangadás, beszéd beindítása.
- Passzív és aktív szókincs folyamatos fejlesztése, a nyelvi kommunikáció megalapozása, fejlesztése, az aktív nyelvhasználat építése.
- Az alapkészségek, kognitív funkciók fejlesztése, a tanulási zavarok megelőzése.
- A várható tanulási nehézségek kiszűrése és a korrekció megindítása.
- A közelebbi és a távolabbi környezet megismertetése az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten.
- A közösségi együttéléshez szükséges kulturált egészségügyi, viselkedési szokások kialakítása
- Kezdeményezés, önállóság, aktivitás kialakítása játéktevékenységek, önkiszolgálás, megbízatások teljesítésének területén.

A beszédjavító óvoda, mint nevelési-oktatási feladatokat egyaránt ellátó fejlesztési forma, speciális jellegénél, tudatos, célirányos, fejlesztő munkájánál fogva, fokozza a verbális fejlődést hatékonyan segítő családi nevelés hatását. Birtokában van speciális módszereknek, szakmai tudásnak. Az ideális tárgyi feltételek, a kisszámú csoportlétszám, a felnőtt-gyermek létszám kedvező aránya – mind olyan tényező, amelyek egyes gyermekek számára optimálisabb feltételeket teremtenek, mint az ép beszédű gyermekek közösségében történő óvodáztatás.

A külön nevelés hatékonysága beszéd fogyatékos gyermekek számára szükségszerű és egyben átmeneti jellegű. A beszédhiba lényeges javulásáig vagy teljes megszűnéséig áll fenn, amikor is a tanuló a többségi iskolában folytatja tanulmányait.

Az időszakos külön nevelés a gyermek számára bizonyos védettséget is nyújt, hogy a hiányos vagy sérült kommunikáció következményeként, másodlagosan kialakuló magatartászavarok rendeződjének, s a gyermek a későbbiekben ép beszéddel és rendezett magatartással valóban beilleszkedhesen, integrálódjon a gyermekközösségbe, alkalmassá váljon az együttnevelésre. A védettséget nyújtó környezet ugyanakkor azt a lehetőséget is biztosítja, hogy számára megfelelő idő áll rendelkezésre a fejlődés egyenlenségeinek leküzdéséhez.

Az individuális fejlődés sajátosságainak figyelembevételével jobb lehetősége nyílik tehát az egyéni tempó alapján a fejlődésre, mint az ép beszédű, kiegyensúlyozottabb képességekkel rendelkező gyermekek közösségében.

A beszéd fogyatékosok óvodai nevelésének feladatai:

Elsődleges feladatunk a beszédjavító óvodában a sajátos logopédiai fejlesztés: a korai fejlesztésben a beszédindítás, illetve a továbbiakban a nyelvi elmaradások folyamatos csökkentése, a hiányosan működő részfunkciók fejlesztő működtetése.

- Az adott életkorra jellemző nyelvi fejlettség kialakítása.
- Az alap kultúrtechnikák elsajátításához szükséges anyanyelvi bázis kialakítása.
- A nyelvhasználat terén jelentkező nehézségek leküzdése.
- A környezet megismerése, vagyis tapasztalatok, élmények, ismeretek megszerzése, amelyek segítik az életkornak megfelelő biztonságos eligazodást.
- A gyerekek szabad önkifejezésének, közlési vágyának elősegítése.
- A nagy- és finommotorika fejlesztése.
- A testi-lelki harmónia, jó pszichomotoros állapot megteremtése a kommunikáció elősegítése érdekében.
- Passzív és aktív szókincs folyamatos fejlesztése.
- Az alapkészségek, kognitív funkciók fejlesztése, a tanulási zavarok megelőzése.
- A várható tanulási nehézségek kiszűrése és a korrekció megindítása.
- Az iskolai életre való felkészítés.
- A közösségi együttéléshez szükséges kulturált egészségügyi, viselkedési szokások kialakítása
- Kezdeményezés, önállóság, aktivitás kialakítása játéktevékenységek, önkiszolgálás, megbízások teljesítésének területén.

Az autizmus spektrum zavarral élő gyermekek óvodai nevelésének céljai és feladatai:

Az autizmus spektrum zavar az egész személyiség fejlődését átható állapot. Az egyéni megjelenés rendkívül változatos, ezért az óvodai nevelés minden esetben a gyermek aktuális képességeinek, fejlődési ütemének, kommunikációs módjának, szenzoros sajátosságainak és társulási állapotainak felmérésére épül. A nevelés elsődleges célja az elemi adaptív viselkedés kialakítása, az életminőség javítása és a lehető legnagyobb fokú önállóság megalapozása.

- A kölcsönös társas kommunikáció és a funkcionális, spontán kommunikáció fejlesztése; szükség esetén augmentatív és alternatív kommunikációs eszközök alkalmazása.
- A szociális megértés, a társas kezdeményezés, a közös figyelem, az együttműködés, a várakozás, a választás és a segítségkérés célzott tanítása.
- Az autizmusból és a társulási fogyatékosokból eredő fejlődési elmaradások célirányos kompenzálása, az egyenletlen képességprofil figyelembevételével az erősségek és tehetségterületek gondozása.
- A sztereotip, inadekvát vagy veszélyeztető viselkedések megelőzése és korrekciója a viselkedés okainak, funkciójának megértésére épülő pozitív támogatással.
- Az önkiszolgálás, a szobatisztaság, az étkezés, az öltözködés, a tisztálkodás, a játék és a szabadidő eltöltésének egyénre szabott tanítása.
- A gyermek számára érthető, bejósolható, érzelmi biztonságot nyújtó, autizmusbarát környezet kialakítása a tér és idő strukturálásával, vizuális napirenddel, folyamatábrákkal és egyéb vizuális támpontokkal.
- Az egyéni szenzoros sajátosságok figyelembevétele; a túlterhelő ingerek csökkentése, a megnyugvást és szabályozást segítő lehetőségek biztosítása.
- A megszerzett készségek természetes élethelyzetekben, különböző személyekkel és helyszíneken történő gyakorlása és általánosítása.
- Az iskolai életre történő egyéni felkészítés, az átmenet fokozatos és vizuálisan támogatott megszervezése.
- A családdal való partneri együttműködés, a nevelési célok és az alkalmazott támogató stratégiák lehetőség szerinti összehangolása.

Az autizmus-specifikus fejlesztés formális és informális pedagógiai felmérések alapján készített egyéni fejlesztési terv szerint történik. A terv rövid és hosszú távú, megfigyelhető és mérhető célokat tartalmaz; megvalósítását a gyermek fejlődésének rendszeres értékelése alapján szükség szerint módosítani kell.

1.1. A gyermek személyiségfejlesztését, közösségi életre történő felkészítését biztosító nevelési feladatok, tevékenységek

Óvodásaink személyiségfejlődésének az egyes életkori szakaszokhoz kapcsolódó jellemzői:

Kisgyermekkor (2,5-6 év)

A gyerekek ebben az életkorban kezdik elsajátítani a társadalmi normákat, értékeket, a társas együttélés szabályait.

A hallássérült kisgyermek személyiségének kialakulását nehezíti a hallássérülés ténye. A kommunikációs csatorna sérülése miatt kapcsolatteremtése akadályozott, nehezített a társas kapcsolatok kiépítése. A hallássérülésből adódó sikertelen kommunikációs próbálkozások a gyermeket frusztrálják, visszahúzódnóvá, passzívvá teszik, vagy épp kritikátlan viselkedésre, dühkitörésekre készítik. Gondolkodásuk kialakulatlan, a képi gondolkodás nem teszi lehetővé az alapvető ok-okozati összefüggések, egyszerű szabályok felismerést, a látszat és a valóság megkülönböztetését.

Feladatunk:

Színes, változatos élmények adása a hallás-beszéd beindítással párhuzamosan. Felnőtt modellek által megjelenített alapvető magatartási normák adása, amelyekkel a gyermek azonosulhat. Biztonságérzetet adó, türelmes, szeretetteljes bánásmóddal segíteni próbálkozásait a kapcsolatteremtés kezdeményezésében.

A kognitív funkciók sokoldalú fejlesztésével képessé tenni őket a környezet megfigyelésére, a környezeti hatások feldolgozására, az összefüggések felismerésére.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatokat kialakítja, megteremti. Óvodánkban a közösségfejlesztés fő területei a következők:

- délelőtti fejlesztő foglalkozások
- délutáni foglalkozások, közös tevékenységek
- óvodai illetve intézményi rendezvények, programok
- szabadidős tevékenységek

Mind az öt terület sajátos foglalkoztatási formát igényel, azonban megegyezik abban, hogy mind-egyikük aktívan hozzájárul:

- a gyermekek, mint egyének közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménykinyilvánító képességük fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák, tehát az etikai értékrend elfogadásához,
- a másság elfogadásához,
- az empátikus képességek kialakulásához és fejlődéséhez,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez

Mivel az óvoda és diákotthon a gyermekek egyéni képességeit, beállítódását figyelembe véve, egymást erősítve fejleszti a személyiséget, fontos, hogy megjelöljük azokat a kiemelt közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, amelyeket az intézmény valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során. Megjelenésével, viselkedésével, beszédkulturájával, társas kapcsolataival, erkölcsi értékeivel az óvoda minden gyermeke előtt referenciális mintákat kell, hogy mutasson.

1.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok a következők:

Törekedjünk arra, hogy minden gyermek:

- ismerje meg a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatrendszer kialakításához elengedhetetlenül szükségesek,
- legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt,
- váljon érzékeny környezete állapota iránt,
- életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a természeti károk megelőzésére való törekvés váljon meghatározóvá,
- szerezzen személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén,
- tudjon társaival és a felnőttekkel is a kommunikációs szokásokat, szabályokat betartva kapcsolatot létesíteni,

1.3. A kiemelt figyelmet igénylő gyermek egyéni fejlesztését, fejlődését biztosító feladatok, tevékenységek

A hallássérült gyermekek, illetve halmozottan fogyatékosok esetében a beilleszkedési nehézségek, magatartási zavarok leküzdésének folyamata elhúzódik. A fogyatékosok szociálisan inadaptáltak, vagyis nehézségekkel küzdenek a társadalmi beilleszkedés során.

Célunk:

Az okok feltárása, segítségnyújtás a nehézségek leküzdéséhez.

A hallássérülteknél problémát okoz a beilleszkedés folyamán a verbális kommunikáció hiánya, illetve alacsonyabb szintje, emiatt önmaguk elfogadtatása a társadalommal, szűkebb- tágabb környezetükkel.

Feladatok

A családban, otthon:

- kapcsolattartás a szülőkkel, testvérekkel,
- a család hiányának „pótlása” az óvodában, a diákotthonban

Az óvodai közösségben, az óvodában illetve a diákotthonon belüli beilleszkedési problémák megoldása:

- a csoporton belül biztonságos szociális környezet megteremtése,
- egyéni képességeiknek megfelelő feladatok felkínálása,
- a közösség aktív tagjává válásának megsegítése,
- interperszonális kapcsolatok optimalizálása.

Az önálló életvitel kialakításával kapcsolatos nehézségek:

- kitartás, munkához való hozzáállás fejlesztése,
- az önértékelés optimalizálása,

Frustrációs helyzet csökkentése az egyéni képességek fejlesztésével, értékeik kiemelésével, hangsúlyozásával:

- egyéni foglalkozások.

1.4. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A tevékenység célja segíteni azon gyermekek beilleszkedését az óvodai környezetbe, akik szociális körülményeiket tekintve a családi mikrokörnyezetükből adódóan, a családon kívüli környezet miatt, vagy egyéb okból hátrányos helyzetűek, így különösen: csonka családban felnövő gyermekek, vagy munkanélküli szülők gyermekei.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- felzárkóztatás, fejlesztés
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről, szülői értekezleteken, fogadóórán, családlátogatásokon
- pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységet intézményünk gyermek és ifjúságvédelmi felelőse tervezi, szervezi és koordinálja:

- Tanév elején a csoportvezetővel egyeztetve felméri a hátrányos és veszélyeztetett tanulók számát, majd listát készít, amelyből egy példányt átad az intézmény vezetőjének.
- A hátrányos helyzetű gyermekek körülményeiről környezettanulmányt készít, melynek során személyesen tájékozódik a család életkörülményeiről.
- A tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén rendszeres vagy gyermekvédelmi támogatás igénylését javasolja a szülőnek, illetve megállapítását kezdeményezi az illetékes helyi polgármesteri hivatalnál.
- Az iskolában jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét, illetve telefonszámát.

- Fogadóórákon tájékoztatja a szülőket tevékenységéről, az igénybe vehető támogatási formákról, a gyermek- és családvédelmi rendszer mai formáiról, az igénybe vehető segítségekről.
- Kapcsolatot tart karitatív és civil szervezetekkel, adományozókkal.

A gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény alapgondolata értelmében ahhoz kell minden szükséges állami, önkormányzati segítséget, támogatást megadni, hogy a gyermeket a családban nevelhessék fel, és ne kelljen kiemelni onnan. Az iskola gyermekvédelmi munkája ehhez próbál megadni minden olyan segítséget, mely a fent említett törvény célját szolgálja.

1.5. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Célunk, hogy az óvodai gyermekvédelem munkáján keresztül a gyermekek problémáit mind korábban felismerjük, és minél hatékonyabban kezeljük, megelőzve súlyosabbá válásukat. Tevékenységünkkel segítséget nyújtunk a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásában, együttműködve a családdal, elősegítve a gyermek családban történő nevelkedését, bármilyen hátrányos megkülönböztetés nélkül.

A kedvezőtlen szociális gazdasági folyamatok, az érték- és normaválság, az életvezetési nehézségek növelik a családon belüli feszültség szintet, amely leggyakrabban a gyermekekre terhelődik és teljesítmény-, viselkedés- és kapcsolatzavarok formájában jelentkezik.

Ezért legfontosabb feladatunk a problémák felismerése, a bizonytalanság és a krízishelyzet érzékelése, a családlátogatások során a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása, az osztályfőnök közreműködésével a gyermekek pszichoszociális helyzetének figyelemmel kísérése.

A szakmai kompetenciába tartozó esetek megoldására a gyermekek fejlődésének és szabadidős tevékenységének figyelemmel kísérése, szünidei elfoglaltságának biztosítása során pedagógiai módszerekkel tehetünk kísérletet.

A preventív, és speciális gyermekvédelmi feladatokat, intézkedéseket az intézményben gyermek- és ifjúságvédelmi felelős koordinálja, és egyben segíti az iskola pedagógusainak gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját.

1.6. A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái

A nevelés tulajdonképpen nem más, mint a személyiségformálás folyamata. E folyamat középpontjában a gyermeki személyiség strukturális egysége áll.

Célunk a gyermek személyiségének harmonikus fejlesztése, amely a nevelés két alapvető közösségének – a család, szülők és az óvoda, pedagógusok – koordinált, aktív együttműködésének feltétele. A szülők nevelésben betöltött szerepe felmérhetetlenül jelentős, mivel minden további nevelői befolyás érvényesülésére kihat. A tanuló nevelését a szülők kezdik meg és teremtik meg az egészséges testi és pszichikus fejlődés feltételeit a családban. A szülők segítik a család keretében a gyermeket az első közösségi beilleszkedésben, a családi élet szokásrendjében, itt sajátítja el a gyermek a társas érintkezés szokásait és szabályait, formálódik viszonya a felnőttekhez, szerzi első esztétikai élményeit.

A szülők nevelőmunkáját folytatják, illetve kiegészítik a gyógypedagógusok, nevelőtanárok.

Hogy ez a közös nevelés a gyermek érdekeit, fejlődését szolgálja, azonos elveken alapuljon, fontos a szülők és a pedagógusok összehangolt nevelői együttműködése.

Az együttműködés igen fontos formája a tanuló és a pedagógus kapcsolata.

A tanulók és a pedagógusok együttműködésének színterei:

- a fejlesztő foglalkozások
- a foglalkozásokon kívüli tevékenységek
- délutáni foglalkozások

Tehát az óvoda és a kollégium, mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen,

ha gyermeki érdeklődésére épít és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az óvodai és kollégiumi nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált aktív együttműködése.

Ezen együttműködés

- **alapja:** a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség

megvalósulási formái:

- a kölcsönös támogatás és
- a koordinált pedagógiai tevékenység

feltétele:

- a kölcsönös bizalom és tájékoztatás
- az őszinteség

eredménye:

- a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

Az együttműködés formáit az előzetesen már vázolt pedagógiai feladatokra építettük, és az alábbi két témakör köré rendeztük:

A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk:

- a kezdeti időktől mindvégig aktív részvétel a gyermek beszédfejlesztésében,
- együttműködő magatartás,
- érdeklődő-segítő hozzáállás,
- a nevelési problémák őszinte megbeszélése, közös megoldása,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzése,
- aktív részvétel az intézményi rendezvényeken,
- ötletnyújtás az előadások témáihoz,
- őszinte véleménynyilvánítás,
- szponzori segítségnyújtás.

Intézményünk a gyermekek helyes neveléséhez a következő tevékenységi formákat ajánlja:

- nyílt napok, nyílt foglalkozások szervezése,
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről,
- előre tervezett szülői értekezletek,
- szükség esetén rendkívüli szülői értekezletek,
- fogadóórák,
- előadások szervezése logopédus, nevelési tanácsadó, pszichológus, egészségügyi szakember (orvos, védőnő) meghívásával,
- családlátogatás,
- közös kirándulások,
- figyelembe vesszük kéréseiket, javaslataikat a házirend elkészítésében,

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- csoport-család közös hétvége túrázással egybekötve,
- családi játékos vetélkedők,
- közös rendezvények szervezése szülők és pedagógusok részvételével,
- alapítvány létrehozása a nevelési problémák segítésére.

Az óvodai és a kollégiumi pedagógusok együttműködésének formái:

Tanulóink egy része diákotthonban lakik. Bár hetente rendszeresen hazautaznak, és a hétvégét családi környezetben töltik, hétfőtől péntekig az óvoda és a diákotthon fejlesztő-nevelő munkája határozza meg a gyermek érzelmi-, beszéd- és személyiségfejlődését. Mivel a gyermek viszonylag sok időt tölt az intézményben, különösen nagy felelősség hárul az ott dolgozó gyógypedagógusokra, pedagógusokra és gyermekfelügyelőkre is.

Az általános feladatok mellett speciális feladatok is hárulnak rájuk.

Általános nevelési feladatok:

- kötetlen, családi légkör kialakítása
- a helyes napirend kialakítása
- az életkori sajátosságok figyelembe vétele
- a gyermek érdeklődésének figyelembe vétele
- az egészséges testi és értelmi fejlődés feltételeinek biztosítása
- a biztonságos érzelmi kötődés kialakítása
- barátságok kialakítása
- bizonyos mértékig a szülői szerepek átvétele
- a fejlődés elősegítése

A beszédkészség fejlesztésében:

- a hallókészülék rendszeres viselésére, rendben tartására szoktatás
- személyes dialógusok folytatása
- a felszólítások, utasítások, egyértelmű kijelentések begyakorlása
- egyéni beszélgetések kezdeményezése
- az udvarias közlés és kérésformák kialakítása
- a szókincs fejlesztése, begyakorlása
- a beszédhelyzetek megteremtése
- beszédgyakorlás spontán helyzetekben, tevékenységek végzése közben
- viselkedési szokások kialakítása különböző élethelyzetekben
- séták, kirándulások, programok szervezése
- közös játékok szervezése

Az óvodán kívüli beszédfejlesztés, kapcsolat a családdal és ép hallású gyermekközösségekkel

- kapcsolattartás a családtagokkal
 - beszélgetés
 - javaslat az otthoni fejlesztéssel kapcsolatban
- kapcsolat a halló gyermekekkel
 - találkozások szervezése halló gyerekekkel
 - közös játék, séta, kirándulás szervezése más csoportokkal
 - közös nyári táborozás

Az együttműködés formái:

- közös értekezlet tartása
- munkaközösségek tagjai a tanárok, nevelőtanárok egyaránt
- napi tanulmányi, magatartási, nevelési problémák megbeszélése
- rendszeres hospitálás

1.7. Az egészségnevelés és környezeti nevelés elvei

Az egészségvédelmi nevelés célja, hogy az egészség, mint elfogadott érték épüljön be az intézmény mindennapjaiba. A nevelés során növekedjen a gyermekek felelősségérzete önmaguk, mások és környezetük iránt. Célunk, hogy megtanítsuk diákjainkat az egészségügyi szolgáltatások helyes és célszerű igénybevételére, a szűrővizsgálatokon való rendszeres és önkéntes részvételre.

Az egészségnevelésért kiemelkedő felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a gyermekek ismereteinek, képességeinek és viselkedésének fejlesztésére hivatott. Az iskolai egészségnevelés célja, hogy a tanuló megértse a saját egészségvédelmének jelentőségét és rendelkezzen azokkal a szükséges ismeretekkel, jártasságokkal, amelyekkel környezetét, egészségi feltételeinek javítását, az egyes ember, valamint a közösség egészségének a védelmét cselekvően megteremtheti. Fontos, hogy a gyermekek megszerezzék az életkoruknak megfelelő egészségügyi alapismereteket, az egészséges életmódjukhoz szükséges tudnivalókat. Kíváncsok magatartás alakulása csak megfelelő ismeretek birtokában várható el.

Az egészségnevelés tartalma:

- az egészségre, annak megtartására, fokozására, visszaszerzésére irányuló tevékenység
- a személyiség formálását segíti elő

Az egészségnevelés célja:

- az egészségkultúráltság emelése
- hasznos információk átadása
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához

Az egészségnevelés alapelvei:

- a legszélesebb értelemben vett megelőzés céljait szolgálja
- tervszerű, szervezett és rendszeres tevékenység
- tömegméretű, mert kiterjed az intézmény minden tagjára
- tudományosan megalapozott
- teljes cselekvésre serkentő

Általános célok, értékek a környezeti és egészségügyi nevelésben:

- az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt
- a Föld egészséges folyamatainak visszaállítására, harmóniára törekvés
- a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése
- a testi-lelki egészség megőrzése

Az iskola hitvallása

A környezet- és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet-környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életéről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket és programjainkkal a szülők és a családok környezet- és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

Feladatunknak tekintjük, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek.

Fontosnak érezzük, hogy a gyermekek környezet- és természetszeretetét formáljuk, megszilárdítsuk. Munkánk az intézményi élet sok területére kiterjed. Minden tárgyban és intézményen kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ezekkel az ismeretekkel találkozzanak.

Megtanítjuk őket arra, hogy a természet szépségeiben tudjanak gyönyörködni, azt értéknek tartsák. Segítjük őket abban, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, és kutassák a köztük rejlő összefüggéseket.

Hosszú távú pedagógiai célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- fenntarthatóságra nevelés
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- a családi életre nevelés fejlesztése
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

1.8. A gyermek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Már születésünk s talán fogantatásunk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen, kisvárosban, avagy nagyvárosban. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben is törekedni kell, tehát a cél az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg, van-e választási lehetősége. Az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésnek mi a módja!

- tehetséggondozás
- fejlesztő foglalkozások
- korrepetálás
- a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésének támogatása intézményi együttműködés keretében a közoktatás területén
- Az új közoktatási törvény előírja a hátrányos megkülönböztetés tilalmát a közoktatásban. Az új rendelkezések alapján semmissé lehet nyilvánítani minden olyan döntést, intézkedést, amely a gyermekek, tanulók csoportját vagy akár egyetlen egy gyermeket, tanulót neme, kora, származása, családi helyzete vagy bármely más oknál fogva hátrányosan megkülönbözteti.
- a képesség-kibontakoztató felkészítés
- egyénre szabott, differenciált fejlesztés
- gyermekközpontú és családorientált nevelés kialakítása
- az egyenlő bánásmód elvének érvényesülése

2. Iskola, szakiskola

Intézményünk pedagógiai kultúrájának leglényegesebb jellemzői a gyermekközpontúság, az egyéni bánásmód, a másság elfogadása és egymás kölcsönös tisztelete. Ezek határozzák meg nevelő-oktató munkánkat.

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

- *Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei*

Alapelvek

Oktató-nevelő munkánk során a személyiségfejlesztés érdekében az alábbi alapelveket tartjuk szem előtt:

- A nevelést és az oktatást egységként értelmezzük, munkánk során ezek elválaszthatatlanok egymástól.
- Figyelembe vesszük- a sajátos nevelési igényből adódóan - a gyermekek életkori sajátosságainak részleges, vagy teljes módosulását.
- Az életkoruknak, képességeiknek megfelelő mennyiségű szaktárgyi ismeretanyagot sajátítatjuk el a tanulókkal (irányadó dokumentumok: NAT, kerettanterv, helyi tantervek)
- Munkánkat szorongásmentes légkörben igyekszünk végezni.

A rehabilitáció és az esélyegyenlőség megvalósítása nemcsak a tanítási, de a nevelési folyamatot is áthatja.

- A tanulókat az iskolának fel kell készíteni az önálló ismeretszerzésre és önművelésre. Ennek feltétele a kommunikáció, a beszéd, a nyelv elsajátítása, valamint a szilárd alapkészségek kialakítása.
- Az iskolában minden tanulónak esélyt kell kapnia sérülésspecifikus és szociokulturális hátrányainak leküzdésére. Ehhez hatékony felzárkóztató munkára van szükség, mely támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségek leküzdését. Törődik azoknak a hátrányoknak csökkentésével, amelyek a sérült kommunikációs csatorna okozta beilleszkedési problémákból, a gyermekek eltérő szociokulturális környezetéből vagy a szokásosnál lassúbb ütemű éréseiből, fejlesztési szükségleteiből fakadnak. A fejlesztést a pedagógus az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal valósítja meg. Az alapvető

képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tevékenységekre épít. Az ehhez felhasznált tananyagtartalmak megtervezésekor, valamint a feldolgozás tempójának meghatározásakor, a pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor, a tanulócsoport, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tartja irányadónak.

- A kiemelkedő képességű tanulónak lehetőséget biztosítunk tehetségük kibontakoztatására.
- Az emberi szuverenitás magában foglalja a tárgyi és személyes világunkban való eligazodás képességét. Ehhez ki kell alakítanunk a megfelelő kommunikációs képességeket és viselkedéskultúrát, a reális énképet, az önismeretet. A pedagógus biztonságérzetet fokozó, a tanulási sikerek gyakori megélésének és elismerésének feltételrendszerét megteremtő, tapintatos és szeretetteljes bánásmódja teszi lehetővé, hogy a tanulók felfedezhessék belső értékeiket, a feladatokkal való megküzdés élményét, kipróbálhassák fejlődő önállóságukat és ne végzetes kudarcként, hanem hasznosuló tanulással éljék meg sikertelen próbálkozásaikat is.
- A felnövő generáció számára a digitális ökoszisztéma a mindennapi, természetes közeget jelenti. Intézményünk infrastrukturális fejlesztésekkel és a pedagógusok módszertani kultúraváltásával biztosítja, hogy tanulóink az információs társadalom részévé váljanak.
- A harmonikus személyiségfejlődés a testi és lelki egészséget egyaránt magában foglalja.
- Komplex személyiségfejlesztés. A saját értékek felismerése mellett fontosnak tartjuk a közösségi magatartás kialakítását, az együttélés, együttműködés szabályainak megismerését, megértését, elfogadását.
- Alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét.
- Munkánkat úgy végezzük, hogy iskolánkból kikerülve tanulóink önálló, szorgalmas, tiszteltudó, munkaszerető emberekké váljanak.

2.2. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai célja

Intézményünk alapvető célja, hogy hallási és/vagy társuló fogyatékoságuk, beszédfogyatékoságuk, autizmus spektrum zavaruk, illetve értelmi fogyatékoságuk mellett neveltjeink a siker esélyével induljanak életpályájukra.

Kiemelt képzési és oktatási célok a fejlesztési szakaszokhoz rendelve Hallássérült

gyermekek korai gondozása

A hallássérült gyermekek korai gondozásának és szüleik részére nyújtott tanácsadásnak központi feladata a 0-3 éves korú hallássérült gyermekek intenzív hallásnevelésre épülő beszédmegindítása, a nyelvi kommunikáció megalapozása, fejlesztése, az aktív nyelvhasználat építése, a kognitív funkciók fejlesztése. A tanácsadás során a szülők rendszeres szakmai tanáccsal való ellátása az otthoni fejlesztéshez.

Óvodai nevelés

Az óvodáskorú hallássérült kisgyermeknek ebben az életkorban, a világra való rácsodálkozás idején meg kell kapniuk azokat az élményeket, mint halló, ép társaiknak. Különös figyelmet kell fordítanunk arra, hogy a mi feladatunk pótolni a szülői ház melegét. Ezek az apróságok hozzánk kerülve hangot még alig tudnak adni, nincsenek a hallás és beszéd birtokában. Magukat nehezen tudják környezetükkel megérinteni, ezért tele vannak feszültséggel, melyet nekünk oldani szükséges. A hallás-, beszédhallás fejlesztése mellett a nyelvi kommunikáció megindítása, aktív nyelvhasználatlaltal szókincs bővítés és a képességek olyan mértékű és ütemű

Iskolai fejlesztés

Mind a hallássérült, mind a beszédfogyatékos tanulók egész iskolai fejlesztését a mondanivalót hűen közvetítő, a közlést értő nyelvi kommunikációra épülő nevelés határozza meg.

2.3. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai

Mind a hallássérült, mind a beszéd fogyatékos tanulók egész iskolai fejlesztését a mondanivalót hűen közvetítő, a közlést értő nyelvi kommunikációra épülő nevelés határozza meg.

A hallássérültek óvodai nevelésének feladatai:

- A hallásfigyelem felkeltése, a hallásnevelésen alapuló hangadás, a beszéd beindítása.
- Passzív és aktív szókincs folyamatos fejlesztése, a nyelvi kommunikáció megalapozása, fejlesztése, az aktív nyelvhasználat építése.
- Az alapkészségek, kognitív funkciók fejlesztése, a tanulási zavarok megelőzése.
- A várható tanulási nehézségek kiszűrése és a korrekció megindítása.
- A közelebbi és a távolabbi környezet megismertetése az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten.
- A közösségi együttéléshez szükséges kulturált egészségügyi, viselkedési szokások kialakítása.
- - Kezdeményezés, önállóság, aktivitás kialakítása játéktevékenységek, önkiszolgálás, megbízatások területén.

A beszédjavító óvoda, mint nevelési-oktatási feladatokat egyaránt ellátó fejlesztési forma, speciális jellegénél, tudatos, célirányos, fejlesztő munkájánál fogva, fokozza a verbális fejlődést hatékonyan segítő családi nevelés hatását. Birtokában van speciális módszereknek, szakmai tudásnak. Az ideális tárgyi feltételek, a kisszámú csoportlétszám, a felnőtt-gyermek létszám kedvező aránya – mind olyan tényező, amelyek egyes gyermekek számára optimálisabb feltételeket teremtenek, mint az ép beszédű gyermekek közösségében történő óvodáztatás.

A különnevelés hatékonysága beszéd fogyatékos gyermekek számára szükségszerű és egyben átmeneti jellegű. A beszédhiba lényeges javulásáig vagy teljes megszűnéséig áll fenn, amikor a tanuló a többségi iskolában folytatja tanulmányait.

Az időszakos különnevelés a gyermek számára bizonyos védettséget is nyújt, hogy a hiányos vagy sérült kommunikáció következményeként, másodlagosan kialakuló magatartászavarok rendeződjenek, s a gyermek a későbbiekben ép beszéddel és rendezett magatartással valóban beilleszkedhessen, integrálódjon a gyermekközösségbe, alkalmassá váljon az együttnevelésre. A védettséget nyújtó környezet ugyanakkor azt a lehetőséget is biztosítja, hogy számára megfelelő idő áll rendelkezésre a fejlődés egyenletlenségeinek leküzdéséhez.

Az individuális fejlődés sajátosságainak figyelembevételével jobb lehetősége nyílik tehát az egyéni tempó alapján a fejlődésre, mint az ép beszédű, kiegyensúlyozottabb képességekkel rendelkező gyermekek közösségében.

A beszéd fogyatékosok óvodai nevelésének feladatai:

Elsődleges feladatunk a beszédjavító óvodában a sajátos logopédiai fejlesztés: a korai fejlesztésben a beszédindítás, illetve a továbbiakban a nyelvi elmaradások folyamatos csökkentése, a hiányosan működő részfunkciók fejlesztő működtetése.

- Az adott életkorra jellemző nyelvi fejlettség kialakítása.
- Az alap kultúrtechnikák elsajátításához szükséges anyanyelvi bázis kialakítása.
- A nyelvhasználat terén jelentkező nehézségek leküzdése.
- A környezet megismerése, vagyis tapasztalatok, élmények, ismeretek megszerzése, amelyek segítik az életkornak megfelelő biztonságos eligazodást.
- A gyerekek szabad önkifejezésének, közlési vágyának elősegítése.
- A nagy- és finommotorika fejlesztése.
- A testi-lelki harmónia, jó pszichomotoros állapot megteremtése a kommunikáció elősegítése érdekében.
- Passzív és aktív szókincs folyamatos fejlesztése.
- Az alapkészségek, kognitív funkciók fejlesztése, a tanulási zavarok megelőzése.
- A várható tanulási nehézségek kiszűrése és a korrekció megindítása.
- Az iskolai életre való felkészítés.
- A közösségi együttéléshez szükséges kulturált egészségügyi, viselkedési szokások kialakítása

- Kezdeményezés, önállóság, aktivitás kialakítása játéktevékenységek, önkiszolgálás, megbízatások teljesítésének területén.

Az autizmus spektrum zavarral élő gyermekek óvodai nevelésének céljai és feladatai:

Az autizmus spektrum zavar az egész személyiség fejlődését átható állapot. Az egyéni megjelenés rendkívül változatos, ezért az óvodai nevelés minden esetben a gyermek aktuális képességeinek, fejlődési ütemének, kommunikációs módjának, szenzoros sajátosságainak és társulási állapotainak felmérésére épül. A nevelés elsődleges célja az elemi adaptív viselkedés kialakítása, az életminőség javítása és a lehető legnagyobb fokú önállóság megalapozása.

- A kölcsönös társas kommunikáció és a funkcionális, spontán kommunikáció fejlesztése; szükség esetén augmentatív és alternatív kommunikációs eszközök alkalmazása.
- A szociális megértés, a társas kezdeményezés, a közös figyelem, az együttműködés, a várakozás, a választás és a segítségkérés célzott tanítása.
- Az autizmusból és a társulási fogyatékokból eredő fejlődési elmaradások célirányos kompenzálása, az egyenletlen képességprofil figyelembevételével az erősségek és tehetségterületek gondozása.
- A sztereotip, inadekvát vagy veszélyeztető viselkedések megelőzése és korrekciója a viselkedés okainak, funkciójának megértésére épülő pozitív támogatással.
- Az önkiszolgálás, a szobatisztaság, az étkezés, az öltözködés, a tisztálkodás, a játék és a szabadidő eltöltésének egyénre szabott tanítása.
- A gyermek számára érthető, bejósolható, érzelmi biztonságot nyújtó, autizmusbarát környezet kialakítása a tér és az idő strukturálásával, vizuális napirenddel, folyamatábrákkal és egyéb vizuális támpontokkal.
- Az egyéni szenzoros sajátosságok figyelembevétele; a túlterhelő ingerek csökkentése, a megnyugvást és szabályozást segítő lehetőségek biztosítása.
- A megszerzett készségek természetes élethelyzetekben, különböző személyekkel és helyszíneken történő gyakorlása és általánosítása.
- Az iskolai életre történő egyéni felkészítés, az átmenet fokozatos és vizuálisan támogatott megismerése.
- A családdal való partneri együttműködés, a nevelési célok és az alkalmazott támogató stratégiák lehetőség szerinti összehangolása.

Az autizmus-specifikus fejlesztés formális és informális pedagógiai felmérések alapján készített egyéni fejlesztési terv szerint történik. A terv rövid és hosszú távú, megfigyelhető és mérhető célokat tartalmaz; megvalósítását a gyermek fejlődésének rendszeres értékelése alapján szükség szerint módosítani kell.

Az iskolai fejlesztés kiemelt feladatai:

- Tanulóink nevelésében a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak. A fejlesztés tartalma, ideje, módja és a fejlesztendő képességek mindig a gyermek saját fejlődési ütemének függvénye.
- A beszéd, a nyelvi szint, a kommunikáció, az önkifejezés, a vizuális és auditív percepció folyamatos fejlesztése, bekapcsolása a tanulás-tanítás folyamatába, az önmegvalósítás, a személyiség kibontakoztatására, a társadalmi integráció megkönnyítésére.
- A beszédhallás, a mozgás, a ritmus intenzív fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában.
- A szociális kapcsolatrendszer, az érintkezési formák pontos értelmezése, nyelvi formáinak elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében. Sokszínű közös tevékenységgel elsajátíttatni a gyermekkel azokat a magatartási normákat, és szokásokat, amelyek megalapozzák a társadalmi, természeti és technikai környezetükkel kapcsolatos pozitív viszonyulásukat, elősegítve ezzel szocializációjuk sikerességét.
- Az ismeretekkel kapcsolatos fogalomrendszer pontos kiépítése, a tudáselemek értő, értelmező összekapcsolása a tanulás-tanítás érdekében. A tanulási képesség az érdeklődés, a kíváncsiság és a kompetenciára törekvés által motivált közös és egyéni tanulási tevékenységek keretében – problémahelyzetek megoldásával, kreativitást igénylő érdekes feladatokkal, a már megszerzett tudás szüntelen mozgósításával, új helyzetekben való alkalmazásával – fejleszthető leginkább. E tevékenységek közben alakulnak ki a munkavégzéshez nélkülözhetetlen érzelmi viszonyulások, akarati tényezők, képességek. Ehhez szükséges, hogy ne csak a pedagógus direkt irányítása mellett, hanem szabadon vá-

lasztható témákban, kötetlen szervezésű és társas tanulási helyzetekben is kipróbálhassák képességeiket a tanulók.

- Az iskola minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.
 - - A környezeti nevelés segítse elő, hogy a tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetünk értékeinek megőrzésébe. Ismerjék meg azokat a folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak, és törekedjenek a károk megelőzésére. Nyújtson támogatást a gyermekeknek a káros, függőséghez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.
 - Az információs és kommunikációs kultúra átadásának feladata olyan fiatalok nevelése, akik képesek az anyanyelv tudatos és igényes használatára, és akik sikeresen alkalmazzák az információs világháló lehetőségeit és eszközeit.
 - Alapozza meg a tanulóknál a nemzethez és Európához tartozás tudatát.
 - Hátrányok csökkentése, felzárkóztatás.
 - A tehetség gondozása.
 - Készítse fel a tanulókat a felnőtt lét szerepeire, segítse elő a helyes pályaválasztást és ismertesse meg a munka világát.
 - Készítse fel a tanulókat a továbbtanulásra, a szakmaszerzés ismereteinek elsajátítására, lehetőségeinek felismerésére, a becsületes munkavégzésre.
- A Kórházpedagógiai Egyesületen keresztül tájékozódni a kórház-pedagógiai gyakorlatról. Az együttműködés során megismert eljárások, módszerek adaptálásával emelni a Gyermekklinika tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek oktatásának színvonalát.

Az autizmus spektrum zavarral élő tanulók iskolai nevelésének-oktatásának céljai és feladatai:

Az autizmus spektrum zavarral élő tanulók nevelése-oktatása a Nemzeti alaptanterv, a választott kerettanterv és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján, az egyéni szükségletekhez igazodva történik. A tanulók fejlődése sajátos tanulási utat követhet; ezért az oktatás tartalmát, módszereit, időkeretét, eszközeit és az elvárt önállóság szintjét az egyéni képességprofilhoz kell igazítani.

- A társas-kommunikációs készségek célzott fejlesztése: a kommunikáció kezdeményezése és fenntartása, a beszélgetési szabályok, a társas helyzetek, mások szándékainak és érzelmeinek megértése, valamint a saját szükségletek megfelelő kifejezése.
- A tanuló számára funkcionális kommunikációs rendszer kialakítása és következetes alkalmazása; szükség esetén augmentatív és alternatív kommunikáció biztosítása.
- A szociális szabályok, az iskolai rutinok és a társadalmilag elfogadható viselkedés explicit, lépésekre bontott tanítása, mivel ezek spontán elsajátítására korlátozottan lehet számítani.
- A rugalmas gondolkodás, a problémamegoldás, a változások elfogadása, a várakozás, a választás, a tervezés, az önellenőrzés és az érzelmi önszabályozás fejlesztése.
- A tantárgyi ismeretek szemléletes, konkrét, cselekvéses és vizuálisan támogatott feldolgozása; a feladatok kisebb, jól átlátható lépésekre bontása.
- Az ismeretek és készségek általánosításának tudatos tervezése, a tanultak több helyzetben, több személlyel és a mindennapi életben történő alkalmazása.
- A lehető legnagyobb fokú önállóság kialakítása az önkiszolgálás, a tanulásszervezés, a munkavégzés, a közlekedés, a szabadidő és a közösségi részvétel területén.
- A tanuló erősségeinek, speciális érdeklődésének és esetleges kiemelkedő képességeinek feltárása, ezek felhasználása a motivációban, a tanulásban és a tehetséggondozásban.
- A szorongás, a szenzoros túlterhelés és a viselkedési nehézségek megelőzése a kiváltó és fenntartó tényezők elemzésével, a környezet adaptálásával és pozitív viselkedéstámogatással.
- A testi és lelki egészség, a személyes biztonság, a bántalmazással és kihasználással szembeni védelem, valamint az életkornak megfelelő önismeret és önérvényesítés fejlesztése.
- Az óvoda-iskola átmenet, az évfolyam- és pedagógusváltás, az új helyszínek és programok, valamint a későbbi továbbtanulás egyénre szabott, előre jelezhető előkészítése.

Autizmus-specifikus pedagógiai környezet és módszerek:

- A tér egyértelmű tagolása az egyéni munka, a közös tevékenység, a játék, a pihenés és az étkezés helyének látható elkülönítésével.

- A tevékenységek időbeli és logikai sorrendjének megjelenítése személyre szabott napirenddel, munkarenddel, folyamatábrával, időjelzővel és kész-jelzéssel.
- A feladatok érthetőségének biztosítása: mit, mennyit, milyen sorrendben, meddig és mi következik utána.
- A verbális közlések egyénre szabott egyszerűsítése és vizuális támogatása tárgyakkal, képekkel, piktogramokkal vagy írott információval.
- A motiváció egyéni kialakítása, a pozitív megerősítés és a szükséges segítség fokozatos, tervszerű csökkentése.
- A strukturált tanítás, a modellnyújtás, a gyakorlás, a szociális történetek és más, szakmailag meg-alapozott autizmus-specifikus eljárások alkalmazása az egyéni szükségletek szerint.

Egyéni tervezés, értékelés és együttműködés:

A tanuló fejlesztése a szakértői bizottság véleményére, az autizmus-specifikus pedagógiai felmérésre és a családdal egyeztetett prioritásokra épülő egyéni fejlesztési terv alapján történik. A célokat konkrét, megfigyelhető viselkedésben kell meghatározni, és rendszeresen értékelni kell a készségek önálló, funkcionális alkalmazását. A fejlesztésben részt vevő pedagógusok, gyógypedagógusok, pedagógiai munkát segítő munkatársak, a család és szükség szerint a társszakmák képviselői összehangoltan működnek együtt.

Társuló fogyatékoságok figyelembevétele:

Az autizmus spektrum zavarhoz társuló hallássérülés, értelmi fogyatékoság, beszédfogyatékoság, figyelem- vagy mozgásszabályozási nehézség, illetve más állapot esetén a fejlesztési célokat és eszközöket egységes rendszerben kell megtervezni. Hallássérülés társulásakor a vizuális támogatást, a jelnyelvi vagy egyéb kommunikációs módokat, a hallástechnikai eszközök használatát és az autizmus-specifikus környezeti adaptációt egymással összehangolva szükséges alkalmazni.

2.4. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai eszköz és eljárásrendszere

Nevelési céljaink elérése érdekében alkalmazott eljárások mindenkor igazodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, a nyelvi szintjéhez, egyéni képességeihez és sajátosságaihoz, valamint a mindenkori helyzethez, és annak tartalmához.

Az eljárási módokat a pedagógusok önállóan választják meg, a legcélravezetőbb módszert alkalmazva. Az egyes nevelési helyzetek megoldásában az alábbi módszerek, eljárások kombinációja érvényesül.

A meggyőzés, tudatosítás módszerei:

- személyes minta,
- példaadás
- beszélgetés, interakció

A különböző tevékenységek megszervezésének módszerei:

- játékos, motiváló módszerek, dramatizálás, szerepjátékok
- megbízás
- gyakorlás
- követelés
- ellenőrzés
- értékelés

2.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Tanulóink fejlődésének az egyes életkori szakaszokhoz kapcsolódó jellemzői:

- Latencia kor (6-8 év)

A gyerekek nagy része iskolaéretten kerül az első osztályba, hatalmas tudásvággal, ismeret- és teljesítményigénnyel. A gyerekek interperszonális kapcsolatait erősen meghatározza a számukra fontos személyekhez – szülőkhöz, pedagógushoz – való kötődés. Az új követelményeknek való megfelelés számos képességbeli és személyiségbeli tényezőt igényel. Ezért ebben az életkorban jelentkező problémák nagy része beilleszkedési, tanulási nehézségekben és/vagy magatartásproblémákban fejeződhet ki. A lelki egészség fontos összetevője a kortárskapcsolatok szerveződése, a közösségben elfoglalt pozíció, a barátkozás sikeressége. Ezek kedvező alakulásához esetenként a pedagógus segítsége, indirekt irányítása is szükséges.

Olyan pedagógiai eljárásokat kell alkalmaznunk, amelyek hatására a mellőzést, a kirekesztést, a sértő

elzárkózást, a féktelen indulati megnyilvánulásokat felváltja a csoportban az elfogadás, a türelem, készség az együttműködésre, az egymás segítése, az őszinteség, a kölcsönös megbecsülés.

Feladatunk olyan kommunikációs helyzetek létrehozása, melyek során a tanulók a fent felsorolt pozitív tulajdonságokat felismerik, azonosulnak velük és a napi társas kapcsolatok kiépítésében, illetve fenntartásában alkalmazzák is.

Terveink között szerepel a konzultációs lehetőség biztosítása a szülő számára, melynek célja az információcsere, a szülő megnyerése a preventív vagy korrekciós feladatokhoz szükséges nevelési módszerek alkalmazására és új nevelési stratégiák kidolgozására.

- Prepubertáskor (9-11 év)

Az ebben a korban lévő gyermekek viselkedésére jellemzőek még továbbra is a kisiskolás jegyek, de a korszak végén elkezdődik egy önállósulási törekvés, a felnőtt-kapcsolatok helyét a társaskapcsolatok fontossága veszi át. A személyiség és önismeret alakulásában egyre nagyobb szerepet játszanak a kortárs csoportok. Az ebben a korszakban megfigyelhető érzelmi-hangulati labilitás már a serdülőkor előfutára. Természetesen ebben az időszakban is jelentkezhetnek magatartásproblémák, melyek kezelése fontos feladat.

- Pubertás kor (12-16 év)

Főleg az önmegismerés igénye jut kifejezésre, az identitás keresése, az önállósulási törekvés, a felnőttkéttől eltérő véleményalkotás, kritikai hajlandóság jellemző. A pedagógusok ekkor jelzik a legtöbb magatartásproblémát. A céljaink között szereplő eszmegbeszélő csoportokban (pszichológus vezetésével a pedagógusok körében) nagy hangsúlyt kap a serdülőkkel való helyes bánásmód megbeszélése is.

Tervünk a korosztály részéről jelentkező nagymértékű önismereti igény csoportfoglalkozásokban való kielégítése, melyek vezetését végezheti a pszichológus, illetve a pszichológus segítségével az osztályfőnök is. A korosztály másik jellegzetes problémája a pályaválasztás, mellyel kapcsolatos gondok szintén csoportos foglalkozások keretében lennének feldolgozhatók.

- Postpubertás kor (17-18 év)

Mivel intézményünkben középiskolás korú fiatalokat is képzünk, ezért a körükben felmerülő gondokat – amelyek főleg a felnőtt szereppel kapcsolatos értékviszálgból erednek – megfelelően orvosolnunk kell, az előzőekben ismertetett eszmegbeszélő és önismereti csoportok megszervezésével. Természetesen az iskola feladatai közé tartozik még az esetlegesen felmerülő krízishelyzetek megoldása is.

A pedagógus feladatai a személyiségfejlesztés során:

- a gyermekek tanulók megismerése
- folyamatos és fejlesztő értékelés
- teret biztosítani a tevékenységnek, a játéknak és a munkának
- szorongásmentes környezet kialakítása
- mintaadás
- döntési lehetőségek biztosítása
- a szociális és a nyelvi készségek kiemelt fejlesztése
- differenciálás
- bizalom
- életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó pedagógiai feladatok

2.6. A testi és lelki egészségre nevelés

Egészségvédelmi nevelés minden tantárgyban megjelenik.

Sajátos nevelési igényű tanulók esetében kiemelkedő fontosságú a NAT-ban tantárgyanként szereplő egészségnevelési célok és feladatok előtérbe helyezése, mivel a gyerekek csak a saját gyógytárgyok tanáraik, osztályfőnökeik, szaktantárgyi pedagógusaik segítségével tudják feldolgozni, megérteni és alkalmazni egyéni életük során.

Céljainkban megfogalmazott holisztikus szemléletű, környezettudatos fiatalok nevelésére minden tantárgy, lehetőséget nyújt, vagyis az adott tananyag tanítása során a tanár minden alkalommal megbeszélheti a tanulókkal a környezet- és egészségvédelemmel kapcsolatos kérdéseket is. Ezt a keret-terv sok helyen elő is írja a tantárgyak tartalmi részében.

Az a tény, hogy a tanulók különböző tantárgyak óráin és több tanár közvetítésével találkoznak az egészségvédelem kérdéseivel, bemutatja számukra, hogy az élet minden területén fontos problémáról van szó. A szaktanár jó ismerője a „tudományterületének”, így teljes biztonsággal tud választ adni a felmerülő szakmai kérdésekre is. A szennyezések és következményeik megismertetése mellett a megelőzésről, az egyén és a közösség felelősségéről, a társadalmi és gazdasági vonatkozásokról is megfelelő hangsúllyal legyen szó az órákon.

Az egészséges életmód kialakítása céljából a humánbiológiai ismeretek mellett a személyi higiéné megtanítása az egészséges táplálkozás, a rendszeres testmozgás, a partnerkapcsolatok fejlesztése, az egészség-betegség fogalma (testi-lelki változások) az egészségkárosító szenvedélybetegségek, bal-esetmegelőző ismeretek, erőszakos magatartásmódok elutasítása különösen fontosak a tanórákon.

A tanulókat szükséges megismertetni a sérülésüket előidéző, illetve annak következményeit kiváltó okokkal. Továbbá ismerjék meg és sajátítsák el -életkori és mentális szintjüknek megfelelően- a hallásjavító készülékek használatát, karbantartását.

Biztosítani kell hallássérült tanulóink számára, hogy megtanulják hallásmaradványuk aktivizálását és hogy hogyan tudják elkerülni a további hallásromlást.

Életmódjuk, életvitelük alakításában hangsúlyos szerepe van komplex kommunikációs lehetőségeik fejlesztésének (hallásmaradvány kihasználása, sajról olvasás, jelnyelvhasználat).

Kiemelt tantárgyak az egészségnevelés szempontjából

1. anyanyelv, magyar nyelv és irodalom
2. osztályfőnöki
3. testnevelés
4. környezetismeret, természettudomány
5. biológia
6. technika és tervezés

Egészségnevelés alsó tagozaton az anyanyelv tantárgy keretein belül Az emberi test és lélek:

- legfontosabb testrészek neve
- betegség, az egészségestől eltérő állapot, megfogalmazása
- tisztálkodási szerek
- elemi tisztálkodási módok
- az érzékszervek védelme
- a hallókészülék tisztán tartása
- balesetek játék és munka közben
- a mozgás, a sport és az egészség kapcsolatának felismertetés

Elemi egészségmegőrző szokások:

- helyes testtartás
- alapvető higiénés szokások, kiemelten járványos időszakban
- egészséges táplálkozás néhány ismértve

A tanulók testi, lelki szükségleteinek kifejezése:

- öröm, bánat, szomorúság, betegség, sérülés

Közösségek, család, iskola:

- a tanulók saját személyi adatai, a tágabb család ismerete
- munkamegosztás a családban
- feladatok a diákotthonban
- személyi adatok kiterjesztése az osztálytársak és a tanárok nevére
- az osztályban tanuló gyermekek jellemzése egy-két külső és belső tulajdonság alapján
- a közösségi élet alapvető illemtana

Szabadidős tevékenység feldolgozása - társalgás:

- játszótér, szabadtéri játékok neve és a velük kapcsolatos tevékenységek
- szobai játékok neve és a velük kapcsolatos tevékenységek
- a játékszabályok betartása, és a balesetveszély megelőzése
- a gyalogos- és kerékpáros közlekedési szabályok ismeret

Egészségnevelés felső tagozaton az anyanyelv magyar nyelv és irodalom tantárgy keretein belül:

- a barátság, ellentét, felelősség, közösség élethelyzeteinek, konfliktusainak ábrázolása az irodalomban
- a mese és a valóság értelmezése
- a család fogalmának megjelenése a különböző korokban
- emberi kapcsolatok, konfliktusok, lélekábrázolás az irodalmi művekben
- véleménynyilvánítás, egyéni álláspont kifejtése, reagálás mások véleményére kisközösségi (iskolai-családi- baráti) helyzetekben
- epikus olvasmányok, olvasott, látott drámai alkotások szerkezeti elemeinek elkülönítése révén megjelenő helyzetek és jellemek, érzelmek és gondolatok, egyszerűbb összefüggéseinek bemutatása és értelmezése
- a köznyelv, a tanult szaknyelv, a társalgás, és a szleng szókészletében meglévő eltérések felismerése és kommunikációs helyzeteknek megfelelő használatuk

Egészségnevelés felső tagozaton az osztályfőnöki óra keretein belül:

Az osztályfőnök összefogja, egységben láttatja a szaktárgyak idevágó, de szerteágazó ismereteit és az életvezetés tudatosságára nevel. Az osztályfőnöki órák témájának kínálata akkor hatékony, ha az négy évre tervezett sokszínű szocializációs program.

Szeretnénk, ha diákjaink tudatában lennének belső értékeiknek, felismerve erősítenék azokat. Belső világukon túl tudjanak szűkebb hazánk (városunk és a Dél-Alföld) értékeiről. Ismerjék meg gyökereiket, hogy egészséges kö-tődéseik megbízható támaszt nyújtsanak jövőjük alakítása során. A megvalósítás tudatossága és felépítettsége érdekében évfolyamonként más- más kérdéskört állítunk a középpontba, számolva az életkori sajátosságokkal.

Témakörök:

- létezem (önismeret)
- nem jó az embernek egyedül
- a közösségek
- közösségben az ember
- az egészséges élet
- a hasznos élet

Egészségnevelés a testnevelési órákon

Tanulóink számára a mozgás, a testedzés olyan kompenzációs terület, ahol kommunikációs hátrányaikkal is jelentős sikereket érhetnek el. A sportnak a testi fejlesztésen kívül számos jótékony hatása van. Segít levezetni a feszültségeket, megtanítja az önuralmat, önfegyelmet, az indulatok kezelését. A hallássérült tanulóknál a mozgás hozzájárul az esetleges egyensúlyproblémák kezeléséhez.

- A kerettanterv alapján készült helyi tanterv szerint a testnevelés tantárgy oktatása. (Témakörei: gimnasztika, atlétika, torna, két szabadon választott labdajáték, úszás, szabadidős sportok)
- Az életmód és a tartási rendellenességek gyakorisága miatt órák elején tartásjavító gerinctorna bevezetése.
- A tanulók általános fizikai teherbíró képességének mérése
- Az iskolaorvos és védőnő által a tanulók szűrése, hogy felvilágosítást kapjanak a tanulók egészségügyi állapotáról.
- Tantárgyi mérés, értékelés

Egészségnevelés a környezetismeret, természettudományok, biológia, és a technika és tervezés órákon

- A közvetlen környezetben megfigyelt élőhelyek változásai és hatásuk az élőlények életének alakulására
- Az állatvédelem jelentősége, az állattartás erkölcsi szabályai
- Az emberi egészséget veszélyeztető néhány tényező: a kockázatos és a veszélyes viselkedési módok
- Az étrend fontossága az egészség megőrzésében, mozgás és személyes higiéné
- Veszélyes anyagok
- Családi élet és kapcsolatok
- A földi élet egységének a mikro- és makro környezetének egyensúlyban tartása az emberiség nagy feladata - nagyon fontos ennek a szemléletnek az iskolában való tudatosítása
- Az ember szervezetének részletes megismerése
- A szervezet működésbeli zavarainak okai, ezek összefüggése az életmóddal
- Az egészségfejlesztés terén szerzett általános ismeretek összegzése
- Az egészség nem a betegség hiánya, hanem testi, lelki, szellemi és szociális jóllét állapota, melyet az egyén aktív, tudatos életvitellel valósíthat meg

Egészségnevelési témakörök a 9-10-11 évfolyamon az előzőekben felsorolt tantárgyi kereteken belül

9. évfolyam

- Önismeret.
- Személyi higiéné.
- Az egészséges táplálkozás.
- Az emberélet fordulói: az "egész"-séget megtartó és gyógyító néphagyományok a magyarság körében - a születés
- Isten tenyerén (a gyermekkor)
- karácsony
- húsvét
(a témakörök feldolgozása az osztály érdeklődése és érintettsége szerint változhat a négy év alatt, de mindenképpen ajánlott Bálint Sándor: A szögedi nemzet, illetve Ünnepi kalendárium című műve)
- Az egészséges nemi szerepek, nemi magatartás, szexualitás.
- Drogismereti előteszt kitöltése
- Dohány-, alkohol- és gyógyszerfogyasztási szokások.
- Tiltott és engedélyezett drogokkal kapcsolatos vélemények.

10. évfolyam

- Szexuális kultúra. Fogamzás, terhesség, fogamzásgátlás.

- Az emberélet fordulói: az “egész”-séget megtartó és gyógyító néphagyományok a magyarság körében: a felnőttkor küszöbén
- A természeti és társadalmi környezetből adódó testi, lelki problémák. A megoldás módjai
- A nemi betegségek, AIDS-prevenció.
- Az alkohollal, dohányzással, bódulatkeltő anyagokkal szembeni elutasító magatartás kialakítása.
- Drogismereti utóteszt kitöltése
- Bőrünk egészsége. A testékszerek veszélyei.
- Elsősegélynyújtó ismeretek.

11. évfolyam

- Táplálkozási alternatívák. Kóros állapotok.
- Az emberélet fordulói: az “egész”-séget megtartó és gyógyító néphagyományok a magyarság körében: betegség, gyógyítás, az öregkor és a halál, párválasztás, esküvő, házasélet
- A szülés. Az abortusz etikai megközelítése
- Párválasztás, család.
- A drogok és a reklám. A tiltott drogokkal kapcsolatos vélemények.
- Baleseti szimuláció
- Hova fordulhatunk? – a kapcsolat keresése önkormányzati és országos intézményekkel, civil szervezetekkel szociális és környezeti problémák orvoslására (pl. munkanélküli segély, ösztöndíjak lehetsége, illegális személtarakók megszüntetése lakóhelyünk közelében, stb.)

Felelősök:

A tantárgyakat tanító gyógypedagógusok, szaktanárok, az osztályfőnökök, iskolaorvos, az intézmény dolgozói.

Versenyekekre való felkészítés

Egyéni felkészítés, sportkör és szakkör.

Az iskola hagyományos versenyei:

- úszás,
- röplabda,
- asztalitenisz,
- atlétika,
- futball,
- közlekedési versenyek,
- sakk.

Felelősök: intézményvezető és helyettesei, testnevelő tanár, szakkörvezetők

Részvétel városi, vagy országos akciókban, kezdeményezésekben és programokon

Sport: pl. Samsung-futás, Pick-futás (aktuális városi sportrendezvények – a felhívásnak megfelelően)

Felelősök: a diákönkormányzatot segítő pedagógus, testnevelő tanár

Intézményi látogatások

A város által kínált látogatási lehetőségek megragadása osztályfőnöki és szakköri órák keretében, mely terveink szerint lehet egészségügyi- és szociális intézmény, tudományos intézet, botanikus kert, múzeum, Tini Ambulancia, Drogambulancia, csillagvizsgáló.

Felelősök: szaktanárok, szakkörvezetők, drogügyi koordinátor

Témanapok

Iskolánk hagyományos témanapjai:

- ❑ Siketek- Világnapja
- ❑ Madarak és Fák Napja

- ❑ Gyermeknap
- ❑ Egészségnap
- ❑ Föld napja

Ezekon a napokon diákjaink szervezett programban vesznek részt a rendezvényekben.

- ❑ Játékos vetélkedők
- ❑ Ügyességi versenyek
- ❑ Kerékpáros kirándulások
- ❑ Ételkészítés, szalonnasütés, táplálkozással összefüggő versenyek

Felelősök: intézetvezető és szaktanárok, osztályfőnökök, ápolónő, a diákönkormányzatot segítő pedagógus

Ajánlott jeles napok jegyzéke:

Jeles napok	Megnevezése	Felelősök
Február 2.	Vizes Élőhelyek	Környezetismeret tanár
Március 22.	Víz Világnapja	Technika tanár
Április 3.	Csillagászati Világnap	Földrajztanár
Április 7.	Egészségügyi Világnap	Környezetismeret tanár
Április 18.	Műemlékvédelmi Világnap	Rajztanár
Április 22.	Föld Napja	Biológia tanár
Május 8.	Nemzetközi Vöröskereszt Napja	Osztályfőnökök
Május 10.	Madarak és Fák Napja	A diákönkorm. segítő pedagógus
Május 24.	Európai Nemzeti Parkok Napja	Környezetismeret tanár
Május 31.	Dohányzásmentes Világnap	Drogügyi koordinátor
Június 5.	Környezetvédelmi Világnap	Környezetismeret tanár
Szeptember 16.	Ózon Világnapja	Kémia tanár
Szeptember 23.	Takarítási Világnap	Technika tanár
Október 4.	Állatok Világnapja	Környezetismeret tanár
Október 8.	Madárfigyelő Világnap	Környezetismeret tanár
Október 10.	Lelki Egészség Napja	Osztályfőnökök
Október 31. vagy a hónap utolsó munkanapja	Takarékossági Világnap	Matematika tanár
December 1.	AIDS elleni világnap	Osztályfőnökök

A kiemelt világnapokról minden évben megemlékezünk, a tanulók által készített figyelemfelkeltő faliújság cikkekkkel és képekkel illetve a városi rendezvényeken való részvétellel.

Felelősök: a világnapok mellett közölve

Segítő kapcsolatok és kapcsolódási pontok

- ❑ Szülők (család)
- ❑ Iskolaszék
- ❑ Iskolaorvos, háziorvos, védőnő
- ❑ Gyermekjóléti Szolgálatok,
- ❑ Családsegítő Szolgálat
- ❑ Rendvédelmi szervek
- ❑ Dr. Farkasinszky Terézia Ifjúsági Drogcentrum
- ❑ Csongrád Megyei Vöröskereszt

Fontos feladat, hogy neveltjeink felismerjék környezetükben a káros szokásokat. Úgy igyekszünk nevelni őket, hogy életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozzanak.

Neveltjeink a nyelvi korlátozottság miatt könnyebben befolyásolhatóak, ezért fokozottan ki vannak

téve veszélyeztető hatásoknak.

Ezért elengedhetetlen a szexuális nevelés, a szenvedélybetegségeket megelőző programok, illetve a biztonságos internethasználat megismertetése.

Iskolai drogstratégia, drog-prevenció

A preventációs tevékenység az egészségfejlesztés része, és így áthatja az életmód formálásának egészét. A drog-prevenációs munka háromszintű. A szintek egymástól térben, időben és feladatban is elkülönülnek. A megelőzés folyamatossága viszont szoros kapcsolatot feltételez a szintek végrehajtóitól. A megelőzési folyamatban a primer prevenciónak van legkiemelkedőbb szerepe.

Elsődleges prevenció: A drogmentesek megóvását jelenti.

Fő célja: olyan egészségszemlélet és életmódi szokásrendszer interiorizálása, amelyek hatására a fiatalok társadalmilag elfogadott módon értékelik és viszonyulnak a szervfogyasztókhoz. A fiatalokat képessé kell tenni az elutasításra, a kábítószeres fogyasztására történő csábítási helyzetekre.

A pedagógusok figyelme elsősorban a gyermekek életmód- és magatartásbeli változásra, iskolai teljesítmény csökkenésére terjedjen ki. Számottevő változás esetén a támogató odafordulás jelenti a segítségnyújtás kezdetét. Az iskolai drogstratégia alapvető területe az elsődleges prevenció.

A drog-prevenációs tevékenység, mint összetett személyiségfejlesztő munka szinterei sokszínűek.

a.) Kurrikulum-szerű programok: Szak-

tárgyi órák témafeldolgozása

Minden tartárgynak van konkrét csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez és így a drog-prevencióhoz. Külső előadókkal – védőnő, pszichológus, orvos – lehet színesíteni az ismeretátadó órákat.

Osztályfőnöki órák keretében konkrét témakörök feldolgozása, mint ismeretátadás és interaktív gyakorlatok, valamint esetelemzések.

b.) Rehabilitációs órák:

Mentálhigiénés önismereti, kommunikációs személyiségfejlesztő csoportfoglalkozások keretében, amelyek állandó kortárscsoportként működnek.

c.) Tanórán kívüli foglalkozások:

Az OM és a GYISM által megpályázott drog-prevenációs program keretében drogügyi koordinátor irányításával:

- tájékoztató előadások, bemutatók szülői értekezleteken külső előadóval
- pedagógusok részére szervezett drog-prevenációs előadássorozat külső előadóval
- tanulók részére külső előadó vezetésével korcsoportonként szervezett tematikus előadások, bemutatók
- tanulók részére szervezett drog-prevenációs kiscsoportos tréningek intézményünk mentálhigiénés szakemberei vezetésével
- diákönkormányzati programok – iskolai hagyományőrző programok keretében egészségnevelési nap, amelyek az iskola image-formálását segítik, javítják a diákok, pedagógusok, szülők elkötelezettségét és a közösségi élet színtereiként szerepelnek.
- drog-prevenációs nyári tábor iskolánk üdülőjében, - lehetőség szerint pályázati pénzből.

2.7. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Ahhoz, hogy tanulóink közösségi emberré váljanak, először önismeretre kell szert tenniük.

Egy egészséges pozitív önértékelést kell bennük kialakítani, úgy, hogy elfogadják sérülésüket, gyengeségeiket és megismerjék a bennük rejlő erősségeket. A kiegyensúlyozott ember könnyebben válik közösségi emberré is. Ez a társadalmi beilleszkedés alapja. Neveltjeinknek meg kell tanulni az érzelmek társadalmilag elfogadott verbális és nonverbális kifejezésformáit.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatokat kialakítja, megteremti.

Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei a következők:

- tanórák
- diákkörök tanórán kívüli foglalkozások
- diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenységek

Mind az öt terület sajátos foglalkoztatási formát igényel, azonban megegyezik abban, hogy mindegyikük aktívan hozzájárul:

- a tanulók, mint egyének közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménykinyilvánító képességük fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák, tehát az etikai értékrend elfogadásához,
- a másság elfogadásához,
- az empátikus képességek kialakulásához és fejlődéséhez,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Mivel az iskola és diákotthon a tanulók egyéni képességeit, beállítódását figyelembe véve, egymást erősítve fejleszti a tanulók személyiségét, fontos, hogy megjelöljük azokat a kiemelt közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, amelyeket az intézmény valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során.

Megjelenésével, viselkedésével, beszédkulturájával, társas kapcsolataival, erkölcsi értékeivel az iskola minden tanulója előtt referenciális mintákat kell, hogy mutasson.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok a következők:

Törekedjünk arra, hogy minden tanuló:

- ismerje meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit,
- ismerje meg a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatrendszer kialakításához elengedhetetlenül szükségesek,
- sajátítsa el, gyakorolja és alkalmazza azokat az ismereteket, egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek,
- legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt,
- váljon érzékennyé környezete állapota iránt,
- életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a természeti károk megelőzésére való törekvés váljon meghatározóvá,
- szerezzen személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén,
- legyen képes az audiovizuális környezetet szelektíven használni,

- tudjon társaival és a felnőttekkel is a kommunikációs szokásokat, szabályokat betartva kapcsolatot létesíteni,
- az önálló, felnőtt életben képes legyen életmódjára vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani,
- ismerje meg a környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait,
- kapjon megfelelő támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez
- tevékenysége erősítse a közösséghez való kötődést, a közösségen belüli kapcsolatok alakulását.

A pedagógus feladata a közösségfejlesztéssel kapcsolatos célkitűzések elérésében:

- segítse a tanulók kezdeményezéseit, önálló feladatvállalásaiknak sikerességét,
- járuljon hozzá a közvetlen tapasztalatszerzéshez, amely elősegíti a harmonikus kapcsolat kialakulását a természeti és társadalmi környezettel,
- biztosítson elegendő lehetőséget a közösségi cselekvések kialakításának, fejlesztésének segítésére,
- alapozza meg a nemzettudatot, mélyítse el a nemzeti önismeretet, hazaszeretetet,
- ösztönözzön a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak feltárására, ápolására, késztessen az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre,
- tegye képessé a tanulót a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére,
- alakítsa ki a tanulóban a bátorító, vonzó jövőképet, amely elősegíti a környezeti harmónia létrejöttéhez szükséges életviteli szokások kialakulását és a környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulások erősítését,
- alakítsa ki a tanulóban, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségén alapuló környezet kímélő magatartás - egyéni és közösségi szinten egyaránt - legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv,
- irányítsa a tanulót arra, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének a képességei álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában,
- fejlessze ki a tanulóban az információs rendszerekben való eligazodás, valamint annak kritikai módon való használatának képességét,
- adjon ismereteket a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére, segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyermekek egészségi állapotát javítják,
- fejlessze a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- adjon hathatós segítséget a fogyatékos gyermeknek saját fogyatékoságának elfogadásához,
- irányuljon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseire, fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre,
- felkészítése során kapjon átfogó képet a munka világáról, a munkavégzés fontosságáról és szerepéről,
- az alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését.

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok:

- a tanulók kezdeményezéseinek a támogatása
- az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének a fejlesztése, a csoportmunkában rejlő lehetőségek kihasználása

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- egyéni fejlesztés, tehetséggondozás, felzárkóztatás: az egyéni készségek, képességek fejlesztése, a lemaradók felzárkóztatása, a tehetséges tanulók segítése
- sportversenyek: a versenyekre való folyamatos felkészülés a közösen megélt sikerélményt biztosítja tanulóink számára

Az iskola hagyományos versenyei:

- úszás,
- röplabda,
- asztalitenisz,
- atlétika,
- futball,
- közlekedési versenyek,
- sakk

A tanórán kívüli közösségfejlesztés eseményei:

Ide tartoznak a minden évben megszervezett hagyományos témanapjaink:

- Siketek- Világnapja
- Madarak és Fák Napja
- Gyermeknap
- Egészségnap
- Föld napja

Részvétel városi, vagy országos akciókban, kezdeményezésekben és programokon

Sport: pl. Samsung-futás, Pick-futás (aktuális városi sportrendezvények – a felhívásnak megfelelően)

Intézményi látogatások

A város által kínált látogatási lehetőségek megragadása osztályfőnöki és szakköri órák keretében, mely terveink szerint lehet egészségügyi- és szociális intézmény, tudományos intézet, botanikus kert, múzeum, Tini Ambulancia, Drogambulancia, csillagvizsgáló.

2.8. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnök feladatai

Intézményünk pedagógiai kultúrájának leglényegesebb jellemzői a gyermekközpontúság, az egyéni bánásmód, a másság elfogadása és egymás kölcsönös tisztelete. Ezek határozzák meg nevelő-oktató munkánkat.

A pedagógusok feladatai

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglalt keretein belül az iskolai tantárgyfelosztáson meghatározott munkarend alapján.

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, óvodában a gyermekek Óvodai nevelés országos alapprogramja szerinti nevelése, iskolában a hatályos Kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, mindez a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének és iskolai oktatásának irányelvei alapján történik. Mivel intézményünkben sajátos nevelési igényű, hallássérült és/vagy beszéd fogyatékos illetve szakiskolában tanulásban akadályozott gyermekekkel foglalkozunk, valamennyi gyermek esetén az egyéni fejlesztési tervben foglalt figyelembevételével történik a munka.

Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy:

- munkáját az intézmény által meghatározott célok szolgálatában tervezze és végezze
- nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról,
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, mozgítsa elő a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására, az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse,
- oktatómunkáját éves és tanórai szinten, differenciáltan, a tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét, érdemjegyekkel vagy szövegesen és sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékeli a tanulók munkáját,
- tanóráira, foglalkozásaira rendszeresen felkészüljön
- tudatosan fejlessze a kommunikációt valamennyi tevékenység közben
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatát maradéktalanul teljesítse,
- a gyermek, tanuló érdekében működjön együtt munkatársaival és más intézményekkel
- fokozatosan szoktassa tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, ismertesse meg és tartassa be velük az iskola házirendjét,
- biztosítsa tanulói számára, hogy nyugodt légkörben, türelmes, elfogadó környezetben fejlődjenek,

- feladata a tanulás megszerettetése, a szellemi erőfeszítésekben rejlő örömforrások felfedeztetése, a gyermekek spontán érdeklődésének fenntartása, fejlesztése,
- ismerje meg az általa foglalkoztatott tanulókról szóló szakvéleményeket és szakértői véleményeket, annak ajánlásait vegye figyelembe és mérlegelje az érintett gyermekek tanításakor és osztályzásakor,
- fordítson gondot a tehetséggondozásra, sport, tanulmányi és egyéb versenyekre való felkészítés formájában is
- állandó jelleggel gyarapítsa szakmai és pedagógiai tudását, törekedjen a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerésére és tájékozódjon a módszertani fejlesztések körében, nyitott legyen a módszertani innovációkra
- a szakmai munkaközösségben aktívan vegyen részt
- pedagógiai ismeretei és eszköztárának bővítése érdekében félévente legalább két-két alkalommal hospitáljon az általa tanított tanulók más óráin. A hospitálásokra a félévi és az év végi beszámolóban reflektáljon.

Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt a középvezetőkkel konzultálva a tagintézmény vezetője bízta meg –lehetőség szerint – minden tanév végén a következő tanévre, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnökre is vonatkoznak a pedagógusra kijelölt feladatok, azokon kívül további feladatai:

- segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját, tájékoztatja őket a gyermekek teljesítményét akadályozó tényezőkről.
- az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében kapcsolatot tart tanítványai szüleivel (törvényes képviselőivel), és szülői értekezletet tart, A hallássérült szülőkkel meg kell teremtenie a kommunikáció megfelelő formáit. (jeltolmács segítsége, SMS-ek, írásos üzenetek küldése, üzenőfüzet használata)
- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztatja a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, s ha a tanuló tanulmányi munkája negatív irányba változik, írásban tájékoztatja/értesíti a szülőt legkésőbb a félév és az év végét megelőzően 1 hónappal,
- a többi pedagógussal közösen értékeli a tanulók magatartását, szorgalmát, dicséretre/elmarasztalásra javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket:
 - e-napló vezetése, ellenőrzése,
 - a szakértői vélemények érvényességi idejének figyelemmel kísérése
 - félévi, év végi statisztika elkészítése,
 - bizonyítványok, törzslapok megírása,

- 8. osztályban a továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése,
 - hiányzások, igazolásainak begyűjtése, adminisztrálása, a hiánnyal kapcsolatosan a szükséges intézkedések megtétele
- folyamatos kapcsolatot tart az intézmény gyermekorvosával, audiológusával, figyel a hallásjavító készülékek működésére, jelezi a gyermekek egészségügyi problémáit a betegszobában
 - a védőnő értesítése után, osztálya kötelező orvosi vizsgálaton való részvételét segíti
 - kiemelt figyelmet fordít az osztályban előforduló gyermekvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az intézmény gyermekvédelmi feladatot vállaló felelőseivel, és a hozzá kapcsolódó külső szakemberekkel (pszichológus, pszichiáter, családgyógyász)
 - tanév elején berendezzi az osztálytermet, előkészíti a gyermekek fogadására
 - a diákok felelősi munkáját megszervezi, értékeli
 - a házirend betartását ellenőrzi, számonkéri
 - osztálykirándulásokat szervez a nevelőtanár segítségével
 - figyelemmel kíséri és segíti a DÖK és az osztály DÖK képviselőjének munkáját
 - hospitál az osztályában

Az osztályfőnök pedagógiai tevékenységének jellemzői

- az 5-8. évfolyamon kötelező osztályfőnöki órák nevelési témái lehetnek: kötöttek, szabadon választhatók és aktuális eseményekhez kapcsolódók
- az osztályfőnöki óra egyszerre szolgálja a nyelvi kompetencia fejlesztését, az általános műveltség gyarapítását, a világszemlélet és az erkölcsi értékrend alakulását,
- fejleszti az önismeretet, felkészíti a tanulókat a kulturált társas kapcsolatok építésére és fenntartására,
- hozzájárul a differenciált emberkép és identitástudat alakulásához,
- a tanulókat tudományosan megalapozott ismeretekhez juttatja a természeti- és társadalmi környezetről, az emberről, és megismerteti őket a magatartási szabályokkal és etikai normákkal.

Szükség van azonban arra, hogy a javasolt osztályfőnöki program koncentrikusan bővülő ismeretrendszere már 5. osztálytól járuljon hozzá a fiatalok önismeretének, önfejlesztő stratégiájának és erkölcsiségének alakításához (egészséges életmód, konstruktív életvezetés, magatartás kultúra, erkölcsismeret, valóságismeret). Ennek érdekében:

- az életkornak megfelelő ember-, és társadalomismeretek nyújtásával segítse elő a tanuló szocializációs folyamatát, természeti és társadalmi környezetébe való beilleszkedését,
- segítse a tanulót kapcsolat-, és viszonyrendszereinek felismerésében, nevelje értékes és hasznos kapcsolatok kialakítására és ápolására,
- fejlessze a tanuló szociális érzékenységet, toleranciáját, valamint empátikus képességét az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránt,

- az osztályfőnöki órákat olyan bizalmi légkörben valósítsa meg, amely feloldja a tanulóknban lévő gátlásokat, segíti a tanulókat abban, hogy őszintén nyilatkozzanak meg a „kényes” témákban is. A beszélgetések során meghallgatja és nyelvíleg is segíti feldolgozni a személyes élményeiket, az osztályban történt eseményeket, konfliktusokat. A beszélgetések közben véleményalkotásra, vitára, érvelésre készíti a gyermekeket.
- Az iskola hagyományos rendezvényeire felkészíti a gyerekeket. Megteremti az ünnepek hangulatát az osztályteremben is.

Ezek alapján az osztályfőnöki órák céljai és feladatai:

- Ismeretközlés.
- A máshol tanultak integrálása.
- A tanulók önismeretének fejlesztése emberi kapcsolatok sokfélesége.
- A szociális képességek kialakítása.
- Egészséges életmódra nevelés.
- Felkészítés a közösségi életre.
- A kommunikáció fejlesztése.

2.9. A kiemelt figyelmet igénylő gyermek egyéni fejlesztését, fejlődését biztosító feladatok, tevékenységek

A hallássérült, a beszéd fogyatékos gyermekek, illetve halmozottan fogyatékosok esetében a beilleszkedési nehézségek, magatartási zavarok leküzdésének folyamata elhúzódik. A fogyatékosok szociálisan inadaptáltak, vagyis nehézségekkel küdenek a társadalmi beilleszkedés során.

Az iskolai nevelés-oktatás célja:

Az okok feltárása, segítségnyújtás a nehézségek leküzdéséhez.

A hallássérülteknél problémát okoz a beilleszkedés folyamán a verbális kommunikáció hiánya, illetve alacsonyabb szintje, emiatt önmaguk elfogadtatása a társadalommal, szűkebb-tágabb környezetükkel.

Feladatok

A családban, otthon:

- kapcsolattartás a szülőkkel, testvérekkel,
- a család hiányának „pótlása” az iskolában és a kollégiumban

Az iskolai közösségen belüli beilleszkedési problémák megoldása:

- a csoporton belül biztonságos szociális környezet megteremtése,
- egyéni képességeiknek megfelelő feladatok felkínálása,
- a közösség aktív tagjává válásának megsegítése,
- interperszonális kapcsolatok optimalizálása.

Az önálló életvitel kialakításával kapcsolatos nehézségek:

- kitartás, munkához való hozzáállás fejlesztése,
- az önértékelés optimalizálása,

Tanulói motiváció növelése, differenciált egyénre szabott bánásmód:

- egyéni foglalkozások
- tanulási motiváció erősítése
- módszertani változatosság
- differenciálás

2.10. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók saját érdekeinek képviseletére, illetve az intézményi döntési folyamatokban való részvételük biztosítására diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti. Ezen kérdést a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 48. § (1) – (5) pontja szabályozza.

A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik. A diákönkormányzat céljait, feladatait, jogait és kötelességeit részletesen az iskolai Diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

Az iskolai rendezvényeken, és a diákok összejövetelein különös figyelmet kell fordítani a *kommunikációs akadálymentesítés* biztosítására.

Képviselők

A diákok **döntési jogkört** gyakorolnak – a nevelőtestület véleménye meghallgatásával – saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és **jogosultak** képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

A diákönkormányzat **véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet** a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az iskolában minden osztály egy-egy képviselőt delegál az iskolai diákönkormányzatba.

Az óvodai csoport és az előkészítő osztályok szaktanáraik és nevelőtanáraik által képviseltetik érdekeiket. A képviselőt az osztályok választás útján jelölik ki minden tanév kezdetekor.

Ezek a tagok képviselik az osztályok érdekeit, tájékoztatják társaikat az őket érintő fontos kérdésekről, társaik véleményének kikérése után gyakorolják a véleményezési jogot és vezetőt választanak maguk közül, aki kapcsolatot tart iskolavezetéssel.

A javaslatokat, ötleteket összegyűjtve, rendszerezve és az **éves programtervet** elkészítve a diákönkormányzat elnöke az iskola igazgatójával egyeztet a különböző ötletek megvalósítási lehetőségeiről.

Az intézmény rendezvényein a diákok az alsós évfolyamokig bezárólag 19:00 óráig, a felsősök és a szakiskolások 20:00 óráig vehetnek részt.

Az éves programtervet az intézmény pedagógiai programjával, és nevelési céljaival kell összehangolni. Diákjaink életkori sajátosságai és fejlettségi szintjüknek megfelelő mértékben vesznek részt mind időben mind tartalom tekintetében a tanórán kívüli rendezvényeken.

A rendezvények megvalósítását 1-1 fő szaktanár és nevelőtanár segíti a diákönkormányzat mellett.

Intézményünk az alábbi – bővíthető – szabadidős tevékenységek megvalósítását javasolja az éves programtervekben:

programelem
Tanévnyitó ünnepség
Siketek világnapja
Közlekedésbiztonság
Szakiskolai gólyaavató
Őszi mulatság
Mikulás
Karácsonyi jótékonysági vásár
Iskolai karácsonyi programok
A magyar nyelv napja

Szakiskolai szalagavató
Iskolai húsvéti programok
Egészségnap
Madarak és fák napja
Föld napja
Anyák napja
Gyermeknap
Tanévzáró ünnepség
DÖK gyűlések
Diákközyűlés
zenés-táncos összejövetelek
háztartási ismeretek bővítése, önellátás
különböző versenyeken, megmérettetésekén eredményesen szereplő diákok jutalmazása
tematikus városi séták
tematikus filmklubok
országos tematikus hetekbe való bekapcsolódás, önkéntes fogadása
kapcsolattartás testvériskolákkal
kapcsolattartás civil szervezetekkel
kapcsolattartás rendvédelmi szervekkel
kiemelt kapcsolattartás: - Hallássérült Gyermekekért Egyesület - Református Siketmisszió - SINOSZ - GEMMA - SOROPTIMIST - ROTARY - Magyar Vöröskereszt - Mátrix Alapítvány - Katasztrófavédelem
önkéntesek fogadása szervezett, előre tervezhető formában: - kötelező középiskolai közösségi szolgálat - civil önkéntesek fogadása
környezettudatosságra nevelés - papírgyűjtés - használt ruhák gyűjtése - műanyag kupakok gyűjtése

Az iskolai diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeiknek képviselőit, a **tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére** az iskolában diákönkormányzat működik.

Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait az iskolai diákönkormányzat vezetősége, illetve annak választott tisztségviselői érvényesítik.

Az iskolai diákönkormányzat a magasabb rendű jogszabályokban megfogalmazott jogkörökkel rendelkezik.

Az iskolai diákönkormányzat szervezetét és tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata szerint alakítja.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, a nevelőtestületnek egyetértési joga van.

A diákönkormányzatnak **döntési joga** van:

- saját működési rendjének meghatározásáról, munkájának megszervezéséről, hatáskörei gyakorlásáról
- Szervezeti és Működési Szabályzatának módosításáról
- működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról
- egy tanítási munkanap programjáról
- tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről
- a DÖK munkáját segítő pedagógus felkéréséről
- a DÖK jutalmak odaítéléséről

A diákönkormányzatnak **egyetértési joga** van a következő kérdésekben:

- az SZMSZ tanulókat érintő rendelkezéseinek elfogadása és módosítása
- a tanulói szociális juttatások elosztási elvei eldöntésekor
- a házirend kialakításakor
- minden tanulókat érintő kérdésben

Az iskolai diákönkormányzat **véleményét** ki kell kérni

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt
- a házirend elfogadása előtt
- a tagintézmény működésével kapcsolatos bármely kérdésben
- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához
- a tagintézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben a tanulókat érintő minden kérdésben
- ezen ügyekben az elnök és a DÖK segítő pedagógus járhat el a DÖK véleményét képviselve

Az iskolai diákközyűlés

Az iskolai diákközyűlést évente legalább 1 alkalommal össze kell hívni, melyen az intézmény igazgatójának vagy megbízottjának a tanulókat tájékoztatnia kell az intézményi élet egészéről, az intézményi munkatervről a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről, az intézményi házirendben meghatározottak végrehajtásának tapasztalatairól.

Az évi rendes diákközyűlés összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározott időben.

A rendkívüli diákközyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője vagy az intézmény igazgatója kezdeményezheti.

- Az évi rendes diákközyűlésen a diákönkormányzat és az intézmény képviselője beszámol az előző diákközyűlés óta eltelt időszak munkájáról, különös tekintettel a gyermeki jogok, a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről.

- A diákközyűlésen a tanulók az intézmény életét érintő ügyekben kérdéseket intézhetnek a diákönkormányzat, illetve az intézmény vezetéséhez.

- A diákközyűlés napirendi pontjait a megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

A diákközyűlés összehívásáért az igazgató felelős.

Az iskolai diákönkormányzat működéséhez szükséges **feltételeket** (helyiségek, berendezések használata stb.) az intézmény vezetése (ill. fenntartója) teljes körűen térítésmentesen biztosítja. Az iskolai diákönkormányzat működését az intézmény saját költségvetéséből teljes körűen finanszírozza.

Az iskolai diákönkormányzat munkáját, segítő nevelőt a diákönkormányzat vezetőségének javaslata alapján – a nevelőtestület egyetértésével – az igazgató bízza meg.

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt **hatáskörei** gyakorlásáról, **egy tanítás nélküli munkanap** programjáról, az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat **tájékoztatási rendszerének** létrehozásáról és működtetéséről

A diákönkormányzat egyéb **bevételeinek** felhasználásáról (pl. hulladékgyűjtés stb.) maga dönt.

A diákönkormányzat felépítése

Diáktanács (DÖK gyűlés)

A DÖK gyűlés a diákönkormányzat operatív testülete, melyben a diákönkormányzat aktív tagjai működnek.

Ide tartoznak az elnökség tagjai, a segítő pedagógus, osztályképviselők, illetve érdeklődő aktív tagok.

Legalább havonta üléseznek.

Döntési, javaslattevő és véleményezési jogkörrel rendelkeznek. Az üléseket az elnök vezeti le.

Az ülésekről rendszeresen és indokolatlanul távol maradó, vagy munkájukat nem kielégítően végző tagok szavazás alapján leválthatók, feladataik átruházhatók.

Az elnökségi tagok is leválthatók, amely benyújtott bizalmatlansági indítvány és annak 2/3-os helyeslő szavazati támogatása mellett kerülhet sor.

Elnökség

Feladata, hogy döntsön a DÖK kérdéseiben, amennyiben az operatív testület összehívására nincs mód.

Döntéseivel felelősséggel tartozik, azokat indokolnia kell az operatív csoportnak.

Tagjait (kivéve a segítő pedagógust) a DÖK gyűlés választja.

Az elnökségi tagokat minden év szeptember 31-ig kell megválasztani.

A választáson az elnökségi tagok legalább 2/3-nak jelen kell lenni és az egyszerű többség dönt.

Az elnök

A DÖK elsőszámú vezetője és képviselője. Kézjegyével hitelesíti a DÖK dokumentumait. Irányítja, összefogja a DÖK munkáját. Pontos belátása van a pénzügyekbe. Információkat gyűjt és ezeket a megfelelő embereknek továbbítja. Törekszik a kapcsolattartásra más diákönkormányzatokkal. Beszámol munkájáról.

A segítő pedagógus

A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az intézményvezető bíz meg ötéves időtartamra. (NKt 48. § (3))

Minden programról értesíteni kell, igény esetén részletes leírással. Az aktuális tanév programjait minden év szeptember 31-ig le kell adni nála.

Automatikusan tagja az elnökségnek. Minden DÖK dokumentumból kell egy példányt kapnia. Pontos belátása van a DÖK pénzügyeibe.

Joga és kötelessége a tanácsadás, véleménynyilvánítás, megfelelő informálás. Minden kérdésben véleményezési joga van.

A Diákönkormányzatot segítő pedagógus feladata:

- A diákönkormányzat éves munkájának összefogása, segítése.
- A diákok véleményezése alapján a diákönkormányzat éves munkatervének elkészítése.
- Iskolai szabadidős programok szervezése.
- Folyamatos tájékoztatás kérése az igazgatótól a véleményezési, egyetértési joggal kapcsolatos ügyekben.
- A tanulók jogainak tiszteletben tartása, jogi képviselése.
- A tanulók érdekképviselése.
- A tanulók munkájának jutalmazása.
- Továbbá minden olyan feladat, ami a diákönkormányzat munkájával összefügg.

Az elnök, alelnök megválasztása

Az elnököt és az alelnököt minden év szeptember 31-ig kell megválasztani.

A választáson az egyszerű többség dönt. Ha nincs önkéntes jelentkező, pályázó, akkor a DÖK gyűlésnek kell gondoskodni a megfelelő személyről.

Lemondás esetén az adott tisztet valamelyik elnökségi tag veszi át az újabb választásig.

A választást a lemondást követő egy hónapon belül meg kell tartani.

2.11. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Elvárásaink a hatékony nevelés és oktatás érdekében

Tanulóink:

- kapjanak az iskolától értékálló tudást az anyanyelv, az idegen nyelv, a művészet, a sport és az informatika területén;
- ismerjék meg és érvényesítsék jogait: vegyenek részt az iskola színes, sokoldalú életében (működő diákönkormányzat);
- értékeljék saját és mások tudását, a tanuláshoz legyen tekintélye;
- fejlődjön önismeretük;
- saját képességeiknek megfelelő maximális tudást (jártasság, készség) szerezzenek,
- olyan humán értékeket sajátítsanak el, mint becsület, tisztesség, egymás tisztelete, hazaszeretet, magyarságtudat;
- kapjanak személyiségfejlődésüknek és képességeiknek megfelelő egyéni bánásmódot.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Alakuljanak ki a személyiség olyan értékes tulajdonságai, mint a szervezőkészség, aktivitás, önállóság, kitartás, érdeklődés, kollektivitás.	<u>Az osztályközösség</u> az iskola és a diákönkormányzat legkisebb működő egysége, amelynek alapértékei: - tanulói joggyakorlás, - célok demokratikus meghatározása, - közösségen belüli vita, kritika, - választott tisztségviselők tevékenysége, Az osztályközösség élén, mint vezető, az osztályfőnök áll. Feladata sokrétű. Az ezzel kapcsolatos legfőbb elvárások: - szabad vélemény-nyilvánítás - lehetőségének és a demokratikus döntés létrejöttének biztosítása. - irányítsa úgy a tanulókat, hogy minél többen jussanak érdemi munkával járó megbízáshoz (tanterem-, szekrényfelelős, ügyeltesek stb.)	A tanulók tudjanak: - együttműködni társaikkal, - mások szempontjait is figyelembe véve cselekedni, - felmerülő akadályok esetén dönteni az életkoruknak megfelelő szinten, - tetteikért felelősséget vállalni.
A tanulók megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit, jogait és kötelességeit.	<u>Diákönkormányzat (DÖK)</u> működtetése: - Az iskolai diákmozgalmat a DÖK-segítő	A tanulók: - tudják érdekeiket felmérni, megfogalmazni, képviselni, - tudjanak érvelni, vitázni

	pedagógus támogatják és fogják össze. - A DÖK-nek legyen a tanulók által elfogadott szervezeti és működési szabályzata. - Tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. - A DÖK képviseli a tanulókat az iskola vezetőtestület, az SZMK értekezleteinek vonatkozó napirendi pontjánál. - A diákönkormányzat a tanulókat faliújságon, keresztül, tájékoztatja.	mások nézeteinek tiszteletben tartásával, - legyenek képesek kompromisszumra jutni, - az elfogadott döntéseket hajtsák végre, tartsák be, tudjanak és merjenek véleményt mondani.
A tanuló egyéni (akár magánjellegű) problémáival keresse meg tanárát.	- Az osztályfőnök, vagy bármelyik pedagógus keressen megoldást a felmerülő problémára. - Szükség esetén álljon rendelkezésre a pszichológus is.	A tanuló teljes biztonsággal és bizalommal fordulhasson segítségért a pedagógushoz.

A pedagógus

- rendelkezzen színvonalas, korszerű szaktudással, pedagógiai ismeretrendszerrel, befogadási és önművelődési készséggel;
- készüljön fel a tanítási órára szaktárgyilag, didaktikailag, és módszertanilag;
- ismerje és alkalmazza a differenciált képességfejlesztés formáit, módszereit;
- legyen képes kollégáival, a szülőkkel, de főleg a gyermekekkel a mindennapos kapcsolattartásra, vegye észre gondjaikat, hallgassa meg véleményüket, javaslataikat;
- értékvállaló magatartással hitelesen érvényesítse az iskola által közvetített nevelési elveket;
- rendelkezzen kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőkészséggel;
- nevelőtestületünk tagjaként egységesen képviselje a munka tiszteletét, megbecsülését, valamint a műveltségnek és igazságosságnak, mint feltétlen értékeknek a fontosságát.

A szülő

- ismerje saját és gyermeke jogait, kötelességeit;
- mindenkor bizalommal fordulhasson véleményével, javaslatával vagy problémáival a pedagógusokhoz;
- kapjon támogatást az iskolától problémáinak megoldásához;
- együttműködhesen a pedagógusokkal gyermeke nevelésében.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Az iskolában a nevelő és oktató munka segítése, a nevelőtestület, a szülők és a tanulók, az intézményfenntartó, intézmény működésében érdekelt más	A partnerközpontú hálózat kiépítése.	Közös gondolkodás, a felelősség vállalása.

szervezetek együttműködésének előmozdítása.		
Tanulóink többsége különböző társadalmi és természeti környezetből érkezik. Ezért különösen fontos a szülői közösségek kialakítása és fejlesztése. Nagyon sok a hátrányos helyzetű, csonka család, és az ő érdekeit nehéz feladat összefogni.	A környéken lakók segíteni tudnak minket: iskoláink környezetnek ápolásában, tisztántartásában, programjaink megvalósításban. Az iskola segítséget adhat: - rendezvények megtartáshoz, - hasznos hulladék gyűjtéséhez, - akciók, kulturális és sport programok szervezéshez.	Ki kell alakítani az iskola és a környéken lakók barátságos, kölcsönös segítségnyújtáson alapuló kapcsolatát.
Ismerjék meg a szülők az iskola helyzetét, céljait, feladatait, terveit, és az elért eredményeket.	Igazgatói tájékoztatás a szülői összejövetelek alkalmával: - tanévnyitó ünnepély, - tájékoztató értekezletek (évente két alkalom), - évvégi ünnepély- a tanulmányi év értékelése, - jutalmak, oklevelek kiosztása.	A szülők legyenek jól tájékozottak az iskola életéről. Konstruktív véleményükkel segítsék az iskolai munkát.
A szülők nevelő munkájának intenzívebbé tétele. A szülők elméleti és gyakorlati pedagógiai ismereteinek fejlesztése. Az iskola és a család pedagógiai törekvéseinek összehangolása.	Szülői értekezlet Az azonos osztályba járó tanulók szülei számára az osztályfőnök tartja. A szülők tájékoztatást kapnak a tanév rendjéről, az aktuális feladatokról. Az osztályfőnök beszámolót tart az osztály tanulmányi eredményeiről, magatartásáról, szorgalmáról, a munka körülményeiről, a nevelést segítő és gátló tényezőkről. Az osztály sajátos pedagógiai-pszichológiai problémáit alapul véve az osztályfőnök tartson előadást a nevelés minden fontos és időszerű kérdéséről. A szülőkkel beszélje meg a hallottakat, s közösen tűzzenek ki feladatokat nevelőmunkájuk irányára vonatkozóan. Rendkívüli szülői értekezlet hívható össze, ha a szülők vagy pedagógusok ezt kérik.	Legyenek tájékozottak a szülők gyermekük osztályával kapcsolatban. Kapjanak használható segítséget a gyerekek problémáinak megoldásához.
A tanuló körülményeinek objektív megismerése.	Szükség esetén az osztályfőnök a gyermekvédelmi felelőssel, esetleg családgondozóval családlátogatás ra megy. A családlátogatás keretében lehetőség nyílik környezettanulmány végzésére. Ez alkalomból a	A látogatás hatása úgy befolyásolja a szülőket, hogy tudatosuljanak bennük nevelési feladataik, s a család életében megvalósuljanak az eredményes nevelés feltételei.

	következőket vizsgáljuk: - szociális helyzet, a tanuló helye a lakásban, - családi légkör, a gyermek helyzete a családban, - nevelési elvek, konkrét nevelés (testi, értelmi, erkölcsi, esztétikai), - szabadidő eltöltése, - a család véleménye az iskoláról, a pedagógusokról, - a gyermek iskolai munkájának támogatása a szülő részéről.	
Közvetlen kapcsolat kialakítása pedagógus és szülő között.	Fogadóórák tartása Szaktanári és gyermekvédelmi felelősi fogadóóra Rendkívüli fogadóóra (a szülő vagy pedagógus külön kérésére) a kialakult különleges helyzet azonnali megoldására. Igazgatói fogadóóra. A szülőkkal való találkozás alkalmával Meg kell erősíteni a családi nevelés és a gyermek pozitívumait, és erre alapozva kell a hibák kijavítását megkezdeni. Őszinte légkört kell kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét; a családról megtudott adatokat titkosan kell kezelni. Együttműködési területet kell keresni a szülőkkal, de csak tanítási időn kívül. Megállapodás a közösen meghatározott eljárás végrehajtásáról.	Emberi, bizalmon alapuló, őszinte kapcsolat kialakítása a szülőkkal.
Az iskola és a család közti állandó, naprakész kapcsolattartás.	Írásbeli tájékoztatás (tájékoztató füzet) Érdemjegyek beírása: a tanár feladata Az egyes tantárgyaknál fél évente az éves óraszámnak megfelelő számú, de minimum kettő érdemjegy alapján osztályozhatók a tanulók. Magatartással, szorgalommal, kapcsolatos közlemények. (dicséretetek, elmarasztalások) Szülői értesítések, meghívók. A szülők közlései, igazolások. Telefonos kapcsolat olyan sür-	A szülők tájékozottak legyenek gyermekük iskolai életével kapcsolatban. Tisztában legyenek azzal, hogy a pedagógusokat a szülőkkal azonos célok vezéreltik.

	gős esetekben, ami nem tűr ha- lasztást.	
A szülők lássák gyermeküket iskolai körülmények között.	Nyílt napok szervezése a szülőknek Minél többféle tantárgyi óra be- mutatása, hogy a szülők minél többféle helyzetben láthassák gyermeküket. Érzékeljék a tanuló helyét az osztályközösségben. Érezzék a tanórák légkörét.	Gyermeük megítélése reálisabb legyen. Fontos mutató számunkra a részvételi arány.
Teremtsen oldott hangulatú találkozást a tanulók, szülők és a nevelőtestület között.	További programjaink: - farsang, Katalin-bál, - anyák napja, - karácsony, - kirándulások, - iskolai rendezvények, - ballagás.	A közös programok erősítsék meg a sokoldalú kapcsolatot. A szülők érezzék a pedagógus gondoskodását, megértését, szeretetét gyermekük iránt.

2.12. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák szabályait részletesen a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szabályozza a 63. §-tól a 77. §-ig terjedően.

Az osztályozó vizsgán a tanuló a tantárgy kerettantervi követelményeit kérjük számon, melyet a helyi tanterv tartalmaz.

A félévi és év végi tanulmányi osztályzatok megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie- a mindenkori tanév rendjének megfelelően - abban az esetben:

- ha tankötelezettségét egyéni munkarend szerint teljesíti,
- az intézmény-igazgató engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51.§ (7) alatt felsorolt mulasztások miatt és a nevelőtestület nem tagadta meg az osztályozó vizsga letételének lehetőségét,

Az osztályozó vizsgák rendje:

- a vizsgázók az intézményvezető, tagintézmény- igazgató által írásban meghatározott időpontban osztályozó vizsgát tesznek a megbízott 3 fős vizsgabizottság előtt
- amennyiben az első kijelölt időpontban a vizsga valamilyen ok miatt nem jön létre (a tanuló betegsége, egyéb igazolt ok), újabb vizsgaidőpontot kell kijelölni.
- a vizsgáról a vizsgabizottság elnöke jegyzőkönyvet vezet.
- az osztályozó vizsga eredményét a vizsgabizottság a vizsgát követően szóban közli a szülővel (gondviselőjével), majd a bizonyítványt 15 napon belül a szülő (gondviselő) számára ajánlott küldeményben megküldi.

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei a helyi tantervben meghatározottakkal azonos!

2.13. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Az **óvodába** intézményünk óvodai körzetéből minden jelentkező gyermeket felvesz, amelyet a Nkt. 2011. évi CXCV. törvény 8. § (1) pontja szabályoz

Az **iskola** első évfolyamán, előkészítő 1. osztályba iskolánk beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

(Nkt. 2011. évi CXCV. törvény 15. § (1) – (5) pontja, illetve 45. § (1) – (10) pontja)

Az előkészítő első osztályba történő beiratkozáson be kell mutatni:

- a szülő személyi igazolványát
- a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt (ha a gyermek óvodás volt)
- az illetékes Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleményét
- a gyermek egészségügyi könyvét

Az iskola magasabb évfolyamain:

A 2-8. osztályba történő felvételnél be kell mutatni:

- a szülő személyi igazolványát
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt
- az előző iskola által kiadott értesítést az iskola- illetve óvodaváltozásról
- az illetékes Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleményét

2.14. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége ismereten, tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Az elsősegélynyújtás ismerete növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az utóbbi időben egyre nagyobb hangsúlyt kap az elsősegélynyújtás ismeretének a fontossága. Hallássérült tanulóink esetében neheztett a kommunikáció, ezért a segítség kérése is nehezkesebb számukra. Kiemelt jelentőségű, hogy sérülés, baleset esetén – a segítő személyek megérkezéséig - tanulóink meg tudják kezdeni a szükséges ellátást (megfelelő pozicionálás, vérzéscsillapítás, kötözés, újraélesztés).

A szakiskolai osztályok hallássérült / tanulásban akadályozott tanulóinak számára is fontosak az alapvető elsősegélynyújtási ismeretek elsajátítása valamint a legszükségesebb segélykérő telefonszám(ok) ismerete. Lehetőség van az ismeretek elsajátítására természetismeret, osztályfőnöki, biológia, fizika, kémia órákon is, de leginkább a Katasztrófavédelmi szakkörön.

1. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás jelentőségét, fontosságát
- ismerjék fel a veszélyhelyzeteket
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegélynyújtási módokat (vérzéscsillapítás, pozicionálás, egyszerűbb kötözési módok, könnyebb sérülések ellátása)
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével
- ismerjék fel, milyen eseteknél szükséges mentő hívása
- sajátítsák el a mentőhívás menetét
- képességeikhez mérten sajátítsák el az újraélesztés lépéseit

2. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók az életkoruknak és képességeiknek megfelelő szinten – tanórai, szakköri és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel - mind elméletben, mind gyakorlatban
- az elsősegélynyújtási ismeretek elmélyítése gyakorlati jellegű formában valósul meg, melynek feltétele a megfelelő mennyiségű kötszer és egyéb felszerelések megléte, pótlása

3. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a katasztrófavédelmi szakkör keretében
- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

NAT, Helyi tanterv:

Környezetismeret 3-4. évfolyam

- felismeri és megnevezi az emberi test részeit, fő szerveit, ismeri ezek működését, szerepét;
- ismer betegségeket, felismeri a legjellemzőbb betegségtüneteket, a betegségek megelőzésének alapvető módjait.
- Egészségtudatos magatartás fejlesztése
- Az emberi test fő testrészei, szervei
- Balesetek, megelőzésük
- A balesetek okainak megfigyelése képek, videók segítségével, beszélgetés a megelőzés fontosságáról. A segítségkérés módjainak megismerése baleset esetén szituációs játékkal

Természettudomány 5-6. évfolyam:

- felismeri és megnevezi az emberi test fő részeit, szerveit;
- Az elsősegélynyújtás alapvető lépéseinek megismerése gyakorlati foglalkozás/kisfilm segítségével

Biológia 7-8. évfolyam:

- a tanuló felméri a baleseti sérülések kockázatait, igyekszik ezeket elkerülni, a bekövetkezett balesetek esetében felismeri a sérülés, vérzés vagy mérgezés jeleit
- a bekövetkezett balesetet, rosszulletet felismeri, segítséget (szükség esetén mentőt) tud hívni, valamint - életkori sajátosságainak és képességeinek megfelelően - elsősegélyt tud nyújtani: a sérült vagy beteg személy ellátását a rendelkezésre álló eszközökkel vagy eszköz nélkül megkezdeni (sebellátás, vérzéscsillapítás, eszméletlen beteg ellátása, szabad légút biztosítása)
- a tanuló életkorához és képességeihez mérten felismeri az alapszintű újraélesztés szükségességét, illetve tudja alkalmazni a mellkaskompresszió és a lélegeztetés (CPR) kivitelezését.

Kémia 7-8. évfolyam:

- Az égés feltételeinek vizsgálata
- Információk gyűjtése a tüzesetekkel és a tűzoltással kapcsolatban
- Lakástüzek, erdőtüzek megelőzése és a tűzoltás
- Fertőtlenítőszer a háztartásban – biztonságos felhasználásuk átbeszélése
- Néhány háztartási vegyszer (pl. sósav, hypo stb.) címkéjének megismerése, a veszélyességi jelek értelmezése (vegyszer okozta sérülések - égési sérülések)

Fizika 7-8. évfolyam:

- Ismeri a villamos energia felhasználását a háztartásban, az energiatakarékosság módjait, az érintésvédelmi és biztonsági rendszereket és szabályokat
- Az emberre veszélyes feszültség és áramerősség értékek. Az áramütés hatása

- Áramütés - veszélyes helyzetek a lakásban: A rövidzár, a biztosíték és a földelés szerepe az elektromos eszközök biztonságos használata során

4. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- Intézményünk kapcsolatot tart a Csongrád Megyei Vöröskereszttel s az általuk szervezett versenyeken tanulóinkkal részt veszünk

2.15. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Iskolánk nevelőtestülete azt az elvet vallja, hogy a diákok kapjanak rendszeresen házi feladatot, amit hétköznapi a diákok otthonában, illetve a napköziben a kötött tanulási idő alatt nevelőtanár segítségével és felügyelete alatt végezzenek el. Hétvégén otthonukban önállóan vagy szükség szerint szülői segítséggel dolgozzanak.

Intézményünk pedagógusai a sajátos nevelési igény tényét, a gyermekek egyéni képességbeli eltéréseit, a speciális tanulási körülményeket és az iskola adta lehetőségeket figyelembe véve választják meg a differenciálás módját, formáját a tananyag mennyiségében, a tanulás módjában és eszközeiben a házi feladatok kiválasztása során is. Szem előtt tartják az egyenletes terhelés elvét. Figyelnek arra, hogy a házi feladat kapcsolódjon a már tanult tananyaghoz, tudja a gyerek kevés segítséggel, vagy önállóan megoldani, és vegye figyelembe a többi tantárgy házi feladatainak mennyiségét.

A házi feladat, az otthoni felkészülés célja:

- az egyes tantárgyi anyagok elsajátításának könnyítése, gyakorlása,
- segítség az órai munkához,
- a tantárgyakhoz kapcsolódó alapkészségek fejlesztése,
- a problémamegoldó képesség fejlesztése,
- a motiváció növelése,
- a tananyaghoz kapcsolódó információk bővítése (gyűjtőmunka, könyvtárhasználat, internet),
- az önművelés igényének kialakítása,
- a tanulói teljesítmény javítása,
- a pontosság, a kötelességtudat kialakítása,
- az önálló munkavégzés fejlesztése,
- a leszakadó, gyengén teljesítő tanulók felzárkóztatása,
- a tehetséges tanulók képességeinek fejlesztése, ismereteik bővítése,
- a tanulási technikák kiépítése,
- az önálló ismeretszerzés stratégiájának kialakítása, az élethosszig tartó tanulás eszközeinek megismerése,
- az írásbeli és szóbeli beszámoltatások előkészítése.

A házi feladat adásának alapelvei:

- A szülőknek joguk van tanácsot kapni abban, hogyan nyújtsanak segítséget gyermekük otthoni munkájában.
- A tanulónak joguk van a házi feladat elkészítéséhez szükséges tanári útmutatáshoz.
- A házi feladatot a pedagógus rendszeresen ellenőrzi, a tanulókkal megbeszéli.
- A szorgalmi házi feladatot a tanár jutalmazza. (piros pont, részjegy, egész jegy)
- A házi feladat megoldását a tanár érdemjeggyel is értékelheti.

A házi feladat tartalmát tekintve:

- kapcsolódjon az órai munkához, a tantárgyi követelményrendszerhez,
- legyen differenciált, személyre szabott, individualizált,
- legyen gyakorló jellegű, érdekes, érdeklődést felkeltő, esetleg szórakoztató,
- legyen megfelelően előkészített,
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat.

A házi feladat formáit tekintve lehet:

- feladatlap, vagy munkafüzeti gyakorlat,

- számolás, fogalmazvány, napló,
- szóbeli házi feladat (tananyagrögzítés, ismétlés),
- szerkesztendő feladat (geometria-matematikából vagy műszaki ábrázolásból),
- másolási feladat (gépírásból),
- online és/vagy interaktív feladat (bármiből),
- memoriter (verstanulás, fogalmak, definíciók),
- szótanulás,
- gyűjtőmunka,
- rejtvények,
- teszt,
- rajz, plakát.

A házi feladat mennyiségének elvei, korlátai:

- Házi feladatot hét közben minden nap, minden tantárgyból lehet adni.
- Nagyobb szünetek előtt, illetve hétvégén annyi házi feladat adható, amennyit általában egy tanóra kapnak a diákok.
- Speciális hétfői feladat általános iskolai tanulóink számára az eseménynapló megírása, amely a hétfői szabad beszélgetés alapját képezi.
- Inkább kevesebbet adjunk, de rendszeresen!
- A szóbeli és írásbeli házi feladat együttes mennyisége ne legyen túlzó. (Tantárgyankét 15 perc alatt elvégezhető.)
- A hosszabb lélegzetű memoriterek, verseket részenként adjuk fel!

2.16. A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Ellenőrzés

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, továbbá a tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formája.

Iskolánk egyaránt fontosnak tartja a *bemeneti méréseket*, a *folyamatellenőrzést* és *kimeneti vizsgáztatást*. Mind-egyik más-más haszonnal jár és egyikük funkciója sem nélkülözhető. Szerves összekapcsolódásuk és rendszerbe foglalásuk, valamint folyamatos működésük megteremtheti a tanulói teljesítmények folyamatos figyelemmel kísérését, a hiányok időbeni észlelését, korrigálását. Lehetővé teszi a tanári teljesítmények eredményességének a megítélését, az iskolai munka hatékonyságának a minősítését.

A *bemeneti mérések* azt célt szolgálják, hogy az iskolába érkező és tanulmányaikat megkezdő első évfolyamos tanulók iskolakészültségi fokát megállapítsuk. Ez egyrészt jelzi az iskola teendőit, az iskolaéretté tétel további feladatairól, másrészt jelzésül szolgál a tanulók képességeiről és várható teljesítményükről. Arra is lehetőséget ad, hogy az iskola teljesítményéről információt kapjunk. Ha a későbbi teljesítmény a bemenetkor mértnél alacsonyabb, az iskola önvizsgálatra kényszerül, ha a teljesítménycsoportok eredménye magasabb, jelzi, hogy kihoztuk a gyerekekből a képességeiknek megfelelő teljesítményt.

Bemeneti mérés végzünk akkor is, ha másik intézményből érkezik hozzánk tanuló. Ilyenkor fontos tudnunk, hogy milyen fejlettségi szinten áll a gyermek a tanulási képességeket illetően és az egyes szaktantárgyak ismeretanyagának elsajátításában.

A *folyamatellenőrzés* a minőség-ellenőrzés legfőbb eszköze, és az iskolai munka belső szabályozásának döntő eleme. Eredményeként megállapítható a napi iskolai oktató munka szintje, és megítélhető az aktuális tudásszint.

Módot ad az egyszeri tanulói megméréstésre, hogy hol tart az adott tudás elsajátításában, és milyen teendők állnak még a nevelő előtt a kívánatos – vagy legalább a továbbhaladáshoz elégséges – tanulói teljesítmény eléréséig.

A *kimeneti mérés*, vizsgáztatás lehetőséget teremt az iskola és az egyes tanulók eredményeinek az összevetésére az előző teljesítményeikhez, standardokhoz.

Értékelés

Az értékelés funkciója az, hogy érvényes bizonyítékot adjon a tanulmányi eredmények minőségéről, az abban bekövetkezett változásról, és tájékoztassa ezekről a tanulót, tanárokat és a szülőket.

Az értékelés célja, hogy az eredmények ismeretében a tanár, az iskola kedvező hatást gyakoroljon a tanulmányi eredményeket befolyásoló tényezőkre. Az értékelés tehát a tanuló számára egyrészt tanúsítvány

az elért eredményeiről, másrészt befolyásolja a további ismeretszerzési folyamatát. Az értékelésnek rövid és hosszú távú hatása van a tanulási motivációra, sőt az életpálya egészére.

A tanulók értékelésének elvei

A tanuló teljesítményének értékelése az egyes tantárgyak tanterveiben meghatározott követelmények alapján történik.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

Differenciált feladatok adása segíti az egyéni képességek fejlődését. Az értékelés ennek tükrében történik. A tanuló egyénre szabott beszámoltatásánál a szakértői véleményben foglaltakat kiemelten szem előtt tartjuk.

A nyelvi kommunikációban gátolt tanulók esetében egyénre szabott kommunikációs csatornák bevonásával történik a számonkérés, ellenőrzés (pl.: fonomimika, jel, pantomimika, stb., vagy írásban).

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez, emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta.

A tanév során tantárgyanként havi rendszerességgel egy vagy egynél több osztályzattal kell a tanulók teljesítményét mérni, értékelni, mellyel melyet az e-naplóba bevetve bevezetve a szülőt tájékoztatni kell. A tanulók szóbeli értékelése folyamatos, fejlesztő értékelés. Döntő fontosságú az azonnali megerősítés, a már sikeresen teljesített, valamint a még gyakorlást igénylő feladatok közös számbavétele.

Az értékelés típusai

Diagnosztizáló értékelés

Diagnosztizáló értékelést az egyéni fejlesztések, kiscsoportos/ egyéni rehabilitációs foglalkozások tervezésére alkalmazunk. Célja annak megállapítása, hogy a pedagógus milyen szintről kezdheti az oktatást, illetve az, hogy mi lehet a tanulási nehézség oka, min akadott el a tanuló. A diagnosztikus értékelés segítségével besorolási döntéseiket alapozhatják meg a tanárok annak érdekében, hogy kialakítsák az egyénre, valamint a csoportra szabott nevelési és oktatási stratégiát.

Szummatív értékelés

A szummatív értékelést általában egy nagyobb korszak (témazáró, összefoglaló) lezárásakor szoktuk alkalmazni annak érdekében, hogy megállapítsuk és összegezzük a tantervi követelmények elsajátítása során elért eredményeket. Ehhez az értékeléshez minden esetben osztályozás, minősítés kapcsolódik.

Formatív értékelés

A formatív értékelés célja az elért eredmények és a meglévő hiányosságok menet közbeni felmérése, az

eredmények megerősítése és a hibák korrigálása. Tanóráinkon alkalmazott értékelés alapján tudjuk eldönteni, hogy tovább mehetünk-e az anyagban, vagy meg kell állni és a hiányosságokat kell pótolni. Ehhez az értékeléshez gyakran osztályozás is kapcsolódik, de nem feltétlen velejárója. Ez nem minősítést jelent, hanem a tanítási sikerek megerősítését és a tanulási hibák és nehézségek feltárását.

A tanár értékelési stratégiája akkor nevezhető szakszerűnek és differenciáltnak, ha sokféle értékelő módszerrel dolgozik, minden lehetséges alkalmat megragad arra, hogy az egyéni különbségek figyelembevételével megerősítéseket adjon tanítványainak, és időnként olyan strukturált értékelési módszereket is felhasznál (feladatlap), amelyekkel rövid idő alatt minden tanítványának egyszerre sok megerősítést adhat.

Az ellenőrzési és értékelési rendszer kötelező alkalmi az oktatásban

Bemeneti mérés:

Minden tanév októberének első felében az első évfolyamba érkező gyerekek iskolaérettségi és képességbeli hiányosságainak megállapítására.

Folyamatmérések:

Az előkészítő 1. és 2. évfolyamon ezek kiegészülnek a gyermekek beszédhangjainak a felmérésével.

Az 1-8. évfolyam elején és végén a hallásfigyelem, szájról olvasás, grafikus emlékezet, szókincs (passzív, aktív), az elemi készségek vizsgálata (olvasástechnika, szövegértés, írás, számolás, alpműveletek végzése, mondatalkotás, nyelvi készségek).

Az előkészítő 1. és 2. évfolyamon ezek kiegészülnek a gyermekek beszédhangjainak a felmérésével.

3-4. évfolyam elején és végén az elemi készségek és az eszközjellegű alapkészségek színvonalának megállapítása.

Az 5-6. évfolyam elején és végén a gondolkodási műveletek és logikai munkaformák alkalmazásában a jártasság ellenőrzése, a kellő ütemű olvasás és a prózai szövegek értő olvasásának vizsgálata.

5. évfolyamtól testnevelés tantárgy keretében megtörténik a tanulók fizikai állapotának, edzettségének a felmérése (NETFIT).

A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek (NETFIT)

Intézményünk a tanulók fizikai állapotának méréséhez a központilag biztosított mérőeszközt használja. Az eredmények rögzítése, egyéni kiértékelése és a visszajelzés a jövőbeni fejlődés záloga, hiszen kiderül, hogy az egészséges, a fejlesztésre szoruló vagy a fokozottan fejlesztésre szoruló fittségi zónába tartozik-e a gyermek. Az egyéni kiértékelésben javaslatokat teszünk, hogyan javíthatók vagy fenntarthatók a tanulók aktivitási és fittségi szintjének- állapotának eredményei.

A NETFIT segítségével ráirányíthatjuk mind a tanulók, mind a szülők figyelmét a rendszeres testmozgás és a sport kiemelkedő szerepére az egészség fejlesztése és megőrzése érdekében.

A folyamatmérések eredményei nem lehetnek a gyerekek minősítésének az eszközei. Osztályzataiknál csak akkor vehetők figyelembe, ha a tanuló teljesítménye két osztályzat között áll.

A szakiskolai képzés utolsó évfolyamán 10. osztályban a tanulók szakmai vizsgát tesznek.

A tanulók értékelésének helyi rendszere

Az értékelést megalapozó ellenőrzés célja

- a tanulók minősítése,
- visszajelzés a szülőknek, az iskolának a tanuló tudásáról, az esetleges hiányosságáról,
- az önértékelés képességének kialakítása,
- a személyiség fejlesztése.

Az ellenőrzés és az azt követő értékelés legyen:

- pedagógiailag kifogástalan,
- folyamatos, rendszeres, tervszerű és aktuális,
- kiszámítható, nem kampányszerű,
- sokoldalú, vegye figyelembe a tanuló valamennyi pedagógiai szempontból fontos tevékenységét is,
- módszertanilag változatos,
- konkrét, objektív és igazságos, szükség esetén méltányos,
- lehetőség szerint kollektív: vegye figyelembe az osztályközösség véleményét is,
- természetes kísérője a tanulási folyamatnak, ne kísérje túlzottan feszült légkör!

Az ellenőrzés és értékelés során figyelembe kell venni a tanulók életkori sajátosságait, a tantárgy jellegét, a tanuló önmagához viszonyított fejlődését. Az osztályozás nem lehet a fegyelmezés, büntetés eszköze.

Az ellenőrzés, értékelés formái

- szóbeli: beszélgetés, összefüggő felelet, kiselőadás, órai munka, memoriter, stb.
- írásbeli: feladatlap, teszt, dolgozat, témazáró, stb.
- gyakorlati (készsgtantárgyak): munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, - ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára.

Az értékelés módjai:

- szöveges értékelés
- 5 fokozatú számskálával

- a) Az első-évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges értékelést kapnak a tanulók—„felzárkóztatásra szorul”. „megfelelt”, „jól teljesített/jól megfelelt”, „kiválóan teljesített/kiválóan megfelelt” minősítést alkalmaz a pedagógus, tantárgyi osztályzatokat nem ad.

Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét. Ennek az értékelésnek a célja, a tanulók fejlődését, haladását akadályozó tényezők felderítése. Meg kell határozni azokat az intézkedéseket, amelyek a sikeres tovább haladáshoz szükségesek.

Az évközi értékelésben az első évfolyamon érdemjegyeket nem adunk. A tanítók, tanárok módszertani szabadságuk jegyében szabadon alkalmazhatnak értékelő szimbólumokat. A szülőt folyamatosan tájékoztatják a tanuló fejlődéséről a tájékoztató füzetbe történő bejegyzések útján. A félévi és a tanév végi értékelésen túl november illetve április végén (negyedévenként) a fejlődési lap alapján tájékoztatást kap a szülő gyermeke fejlődéséről, munkájáról.

- b) A tanulók teljesítményét második osztályban tanév végén, harmadik-nyolcadik osztályig, illetve a szakiskolai évfolyamokon félévkor és tanév végén osztályzatok fejezik ki. A félévi és év végi osztályzatok a tanulók tantárgyankénti összteljesítményét tükrözik. Tanév végén az egész éves teljesítményt kell figyelembe venni. Az egyes osztályzatokat gondos pedagógiai mérlegelés, nem gépies művelete útján kell megállapítani.

Az érdemjegyek minimális száma havonként legalább egy, heti egy órás tantárgynál pedig félévente három (ezek között írásos és szóbeli beszámoltatások eredményeinek is kell szerepelnie, helyes arányukat a szaktanár dönti el). A félév végén a fejlődési tendencia figyelembevételével értékeli a tantestület (az osztályban tanító tanárok, az osztályozó konferencia) a tanuló teljesítményét. Az év végi osztályzat az egész évi teljesítményt értékeli.)

Az értékelésnél használt dokumentumok

Évfolyam	Félévkor	Tanév végén
1-3. évfolyam	tájékoztató füzet e-napló	tájékoztató füzet e-napló bizonyítvány törzslap
4-8. évfolyam	ellenőrző e-napló	e-napló bizonyítvány

		törzslap
9-10. évfolyam	ellenőrző e-napló	e-napló bizonyítvány törzslap
Szakképző évfolyamok	ellenőrző e-napló	e-napló bizonyítvány törzslap

Az értékelés alapja: a helyi tanterv követelményrendszere

A témazáró felmérések minősítése 1. évfolyamon:

100%-91%	kiválóan megfelelt
90%-76%	jól megfelelt
75%-61%	megfelelt
60%-46%	megfelelt „f”
45%- 0%	felzárkóztatásra szorul

Ha a témazáró felmérés eredménye 60%-46%-os, akkor a pedagógus a „megfelelt” bejegyzés mellé az „f” betűt is beírja, mellyel a tanuló és a szülő figyelmét kívánja felhívni a hiányosságok olyan nagy mértékére, amelyek pótlásának elmulasztása a felzárkóztatás szükségességét vonhatja maga után.

Témazáró felmérések értékelése 2-4. évfolyamon.

100%-91%	jeles	5
90%-76%	jó	4
75%-61%	közepes	3
60%-50%	elégséges	2
49%- 0%	elégtelen	1

Témazáró felmérések osztályozása 5-8. és 9-10. és szakképző évfolyamokon

100%-91%	jeles	5
90%-75%	jó	4
74%-51%	közepes	3
50%-34%	elégséges	2
33%- 0%	elégtelen	1

Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam féélévéig

Kiválóan teljesített / Kiválóan megfelelt

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meg-látására.

Jól teljesített/Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelően teljesített / Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismer

Az értékelés kategóriái második osztály év végétől

- **Jeles (5)** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes.
- **Jó (4)** Ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit. Kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását.
- **Közepes (3)** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti. Csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását.
- **Elégséges (2)** Ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre.
- **Elégtelen (1)** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

A kiemelkedő teljesítmények elismerése:

A jutalmazás alapja:

- kimagasló tanulmányi eredmény
- jó tanulmányi eredmény, egy, vagy több tantárgyból kimagasló teljesítmény
- közösségért végzett tevékenység
- diákönkormányzatban, művészeti csoportban kiemelkedő színvonalú teljesítmény
- kiemelkedő sportteljesítmény
- minden olyan tevékenység, ami az iskola hírnevét öregbíti

A jutalmazás formái:

- szaktanári, tanítói, illetve osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- tantestületi dicséret
- az egész évben végzett kiemelkedő munkáért a bizonyítványba is beírt dicséret
- egyéb egyéni és csoportos jutalmak

itt nem kellene részletezni, hogy miért adható?

Az iskolai írásos beszámoltatások formái, rendje, korlátai, az értékelésben betöltött szerepe, súlya

Írásos beszámoltatások formái:

- írásbeli felelet, az egész osztályra/csoportra vonatkozóan
- írásbeli felelet egyénre vonatkozóan
- témazáró felmérések, dolgozatok
- tanév eleji és végi felmérések

Az írásos beszámoltatások rendje, korlátai

Az előre bejelentett témazárót minden tanulónak kötelessége megírni. Ha a tanuló a témazáró írásának napján hiányzik, akkor a hiányzás megszűnését követő egy héten belül *pótló dolgozatot* köteles írni, (a dolgozat nehézségi foka azonos az osztály által megírt dolgozattal).

Témazáró esetén javító dolgozat írására nincs lehetősége a tanulónak.

Egy tanítási napon maximálisan 2 témazáró dolgozat iratható. Ha egy napon 2 témazárót írnak, akkor azon a napon több, az osztály egészét érintő írásbeli felelet nem történhet. A szaktanár a témazáró dolgozatok időpontját egy héttel korábban köteles meghatározni. A dolgozatokat egy héten belül ki kell javítani és ismertetni kell az eredményeket a tanulókkal.

Az értékelésben betöltött szerepe, súlya:

Az érdemjegyek nem egyenértékűek. A témazárók érdemjegyei a félévi/tanév végi osztályzatok alakításában nagyobb súllyal esnek latba. A tanév végi felmérés értékelése a szaktanár hatáskörébe tartozik. Második évfolyam év végétől az osztályzattal, illetve a százalékkérték megadásával történő minősítés között választ.

Magatartás és szorgalom értékelése

tanulók magatartásának és szorgalmának követelményeit a tantestület állapítja meg, melyekről tanév elején a tanulókat és a szülőket tájékoztatni kell. A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítésében az osztályközössége, valamint az osztályban tanító pedagógusok is vegyenek részt!

A magatartással és szorgalommal kapcsolatos követelmények:

A magatartás értékelésénél a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- a tanuló magaviselete tanítási órákon, egyéb foglalkozásokon, szünetekben
- a tanuló viszonya a közösséghez
- a tanuló tanuláshoz, munkához való viszonya
- a tanuló környezete, személyiségjegyei

A szorgalom értékelésénél a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- képességei szerint tanul-e?
- vállal-e többletmunkát?
- milyen a kötelességtudata, igényessége önmagával szemben?
- mennyire önálló a munkában?

A magatartás és a szorgalom minősítésének négy fokozata van:

tanuló magatartása példás

a tanuló magatartása jó

a tanuló magatartása változó

a tanuló magatartása rossz

a tanuló szorgalma példás

a tanuló szorgalma

jó

a tanuló szorgalma változó

a tanuló szorgalma hanyag

A magatartás érdemjegy minősítése

	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	ROSSZ
1. Az iskola és közösségi céljaival való azonosulás és érdekeinek figyelembe vétele, valamint a munkában való részvétel	Élenjáró, kezdeményező.	Aktívan, szívesen részt vesz	Közömbös, megbízatásaiban következetlen.	Érdektelen, megbízhatatlan, szembefordul a közakarrattal.
2. Hatása a közösségre	Pozitív, társaival segítőkész	Befolyást nem,	Tudatosan nem árt, de olykor agresszív.	Szembefordul a közösséggel, agresszív.

		vagy kevésbé gyakorol.		
3. A házirend betartása	Betartja és betartására ösztönöz.	Betartja, azt tudatosan nem érti meg, csak kisebb mértékben.	Hajlamos a fegyelmezetlenségre, a házirendet gyakran megszegi, késését, hiányzását igazolja.	Sokat vét ellene, gyakran megsérti, figyelmen kívül hagyja.
4. Aktivitása, példamutatása	Jó, másokat is buzdít.	Megfelelő, számottevő.	Gyenge.	Negatív, rendbontó, visszahúzó erő.
5. Felelősségérzete	Fejlett, tetteiben megnyilvánuló, vigyáz az iskola felszerelésére, környezetére.	Nem kezdeményez, de elfogadja az aktivizálható kezdeményezést.	Sodródik a többséggel, vagy a közösség mellett, olykor közömbös.	Fejletlen, tetteiért nem vállalja a felelősséget.
6. Fegyelmezettsége	Nagyfokú, önfegyelemre épül. Nincs írásbeli figyelmeztetése.	Megfelelő, előfordul, hogy zavarja társait, nincs írásbeli figyelmeztetése.	Gyenge, ingadozó, kifogásolható.	Súlyosan kifogásolható, gyakran fegyelmezetlen, társait zavarja.
7. Törődés társaival	Gondos, figyel másokra, segít.	Általában észreveszi társai gondjait, nem mindig segít.	Esetleges, spontaneitás jellemzi.	Közömbös vagy gátló, ártó szándékú.
8. Segítőkészsége	Fejlett, keresi a segítő és jobbító változások lehetőségét.	Együttérez a problémákkal küzdőkkel, de nem foglalkozik velük.	Szimpatiaja ingadozó, időnként kárörvendő.	Kívülálló, elzárkózó, nem jellemzi segítő-készség, akadályozza a folyamatos iskolai munkát.
9. Viselkedése, hangneme	Kifogástalan, udvarias.	Néha kívánnivalót hagy maga után.	Nyegle, gyakran kiszámíthatatlan, nincs írásbeli megrovása.	Durva, goromba, udvariatlan, agresszív.
10. Viszonya a nevelőhöz, a felnőttekhez, a szüleikhez	Tisztelettudó, udvarias, készséges.	Szót fogad, a figyelemztetést megfogadja.	Csak nyomatékos utasításra hajtja végre a tanári és szülői utasítást, néha tiszteletlen.	Szófogadatlan, nyíltan szembeszegül, ellenáll. Van írásbeli megrovása

A szorgalom érdemjegy minősítése

	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	HANYAG
1. Tanulmányainak szintje képességeihez viszonyítva	Igényes.	Folyamatos, képességeit nem használja ki kellőképpen.	Ingadozó.	Képességeitől teljesítménye messze elmarad.
2. Munkavégzésének jellemzői.	Kitartó, pontos, megbízható, rendszeresen tanul, felszerelését rendben tartja, elhozza rendszeresen.	Rendszeres, figyel az órán, folyamatosan készül az órákra. Felszerelése, házi feladata néha hiányos.	Rendszertelen, pontatlan, Feladatát hiányosan végzi, hiányos a felszerelése.	Megbízhatatlan, nem végzi el a feladatait, órákra nem készül, felszerelése, házi feladata nincs, vagy gyakran hiányos.
3. Általános tantárgyi munkavégzése (viszonya az egyes tárgyakhoz)	Minden iskolai feladatát elvégzi, órákon igényes.	Ösztönzésre dolgozik, olykor több biztatást igényel.	A segítséget elfogadja, a tanórai munkába bekapcsolódik, de nem mindig tanul.	Feladatát a tantárgyak többségében nem végzi el, egyes tantárgyi órákon szembeszegül.
4. Önálló munkavégzése, önállóság szintje	Az önálló ismeretszerzés igényével tanul, önelemző.	Törekszik az önálló munkavégzésre, de az nem folyamatos.	Önállótlan, tanári utasításokra szorul, de az utasításokat legtöbbször végrehajtja.	Elutasító a tanulás sal szemben, nem hajlandó munkavégzésre.
5. Többletmunka	Többletmunkát végez. Tananyagon felül is produkál, többletismeretekre törekszik.	A kötelező tananyagot pontosan teljesíti, érdeklődése azon belül marad.	Ritkán figyel valamire, érdeklődésének megfelelően tanul.	Közömbös, érdektelenség jellemzi abban, ami az iskolával kapcsolatos.
6. Tanórán kívüli információk felhasználása	Rendszeresen részt vesz versenyeken.	Előfordul, hogy ösztönzésre információt gyűjt.	Ritkán, ami érdeklődését felkelti.	Egyáltalán nem.
7. Kötelességtudata	Magasfokú, rendszeresen készül az	Ösztönzésre vár, általában felkészül.	Alulmotivált, változékony.	Nem törődik kötelességeivel.

	órákra, a tananyagot kibővíti egyéb forrásmunkával.			
--	---	--	--	--

Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A tanulói jogviszony a FPSZ Hallásvizsgáló, Gyógypedagógiai Tanácsadó, Korai Fejlesztő, Oktató és Gondozó Tagintézménye vagy a Csongrád Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló, Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján felvétellel és átvétellel történik.

A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. Köteles felvenni a felvételi körzetből jelentkező tanulókat. A felvett tanulók osztályba sorolásáról és az esetleges különбözeti vizsgák letételéről jogszabályi előírások szerint az igazgató intézkedik.

Benyújtandó okmányok: iskolai bizonyítvány (felsőbb évfolyamokba), születési anyakönyvi kivonat vagy személyi igazolvány, lakhelyigazolás, távozási bizonyítvány.

Magasabb évfolyamra léphet a tanuló, ha elsajátította a helyi tanterv adott évfolyamának minimális követelményeit. Az 1-3. évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre a tanuló, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztása miatt nem tudta teljesíteni. Az 1. és 3. évfolyamon ismétlés a szülő és az iskola közötti megállapodás alapján is előfordulhat. Ezt a szülőnek kell kezdeményeznie, kérését írásban benyújtania az intézményvetetőnek, amelyről ő dönt.

A 4. évfolyamtól felsőbb évfolyamba léphet az a tanuló, aki az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges minősítéssel teljesítette. Az adott évfolyamot meg kell ismételnie annak, aki 3 vagy annál több tárgyból elégtelent kapott, vagy a javítóvizsgán is elégtelen minősítést szerzett. Nem haladhat tovább az a tanuló sem, aki az osztályozó vizsgán indokolatlanul nem jelent meg. A továbbhaladásról az osztályozó értekezlet dönt. A javítóvizsgára, osztályozó vizsgára a Köznevelési törvény és az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata szerint kerül sor.

A tanulmányi követelmények az előírtnál rövidebb idő alatti teljesítése is lehetséges.

A továbblépési periódusokról, a periódusok végén elért teljesítmények értékelési módjáról a bevont tantárgyak köréről és a továbbhaladásról a nevelőtestület véleményezésével az igazgató dönt.

Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség határideje:

Az írásos tanulói teljesítmények, dolgozatok érdemjegyét kötelező a tanulóval ismertetni, nem kerülhet olyan érdemjegy az osztályozó naplóba (KRÉTA), amiről a tanuló nem tud.

- Szóbeli felelet bejegyzése a Kréta naplóba, aznap amikor a tanuló felelt.
- Az írásos tanulói munkák javításának, értékelésének határideje: - témazáró dolgozat (2 héten belül); - írásbeli feladat, röpdolgozat (1 héten belül),

1. sz. melléklet

TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK, TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI:

A tankönyvrendelés a **mindenkor hatályos törvényi előírások** szerint történik. A tankönyvrendeléskor fontos szempont, hogy a normatív tankönyvellátás költségeihez igazítjuk a tankönyvrendelést. A tankönyvválasztást a **nevelőtestület** tanévenként felülvizsgálja és a tankönyvrendelést megelőzően dönt az alkalmazandó tankönyvekről.

A tankönyvfelelős a jogszabályokban meghatározott határidőig elkészíti a tankönyvrendelést.

A nevelőtestület a törvény adta lehetőségek figyelembevételével az alábbi elvek szerint választja meg az általános iskolában és szakiskolában használt tankönyveket:

- igazodjon a **NAT kerettanterv** és a **helyi tanterv** követelményeihez és a tartalmához. Lehetőség szerint legyen vonzó, figyelemfelhívó, szép kivitelezésű, időtálló, jól olvasható és jól áttekinthető, Tartalmában, információiban, ábravilágában, a feldolgozás mélységében **igazodjék a fogyatékos tanuló szükségleteihez**,
- csak olyan tankönyvet, munkafüzetet és segédeszközt használunk, amelynek alkalmazásával a nevelőtestület egyetért,
- a tankönyvek kiválasztása a **nevelőtestület egységes véleménye** alapján történik meg,
- **épüljenek egymásra** az egyes tantárgyak könyvei,
- különböző nehézségű feladatai révén alkalmas az ismeretek **differenciált**, változatos gyakorlására, témakörök lezárásánál az ellenőrzésre.
- a tankönyvekhez tartozzon lehetőség szerint feladatlap vagy munkafüzet a gyakorlás, az önálló munka ösztönzése és a tudás ellenőrzése érdekében,
- figyelmet fordítunk az **iskolai könyvtárban** elérhető tartós tankönyvek kínálatának és állományának bővítésére,
- a szükséges tankönyveket, segédanyagokat, kötelező olvasmányokat elérhetővé tesszük a tanulók számára az iskolai könyvtárban,
- A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

2. Melléklet

AZ OKTATÁSI REHABILITÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

A Klúg Péter Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Kollégium és EGYMI 2020 augusztus 31-én elfogadott **Pedagógiai Programjának** kiegészítése, **1. számú melléklete**.

Törvényi háttér: *A gyermek, tanuló alapvető jogát a képességeiknek, állapotuknak megfelelő tanulásra, pedagógiai ellátásra az állam törvényben deklarálta. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) törekedett a tartós kórházi ellátásra vagy gyógykezelésre szoruló tanulók iskolai hátrányainak leküzdése érdekében különleges intézkedésekkel biztosítani az egyenlő esélyeket a tanulásra.*

Az ellátás főszabályait a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény tartalmazza. A 37/2021. (VIII. 31.) EMMI rendelettel módosult a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletet. A módosítások – melyek a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók köznevelési ellátásának részletszabályait tartalmazzák – 2021. szeptember 1-től léptek hatályba.

2022. július 19-én az Oktatási Hivatal közzétette a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók köznevelési ellátásának az irányelvét és a hozzátartozó mellékleteket.

Az irányelvből következő cél, hogy a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók esetében az adott egészségügyi állapotból eredő sajátosságok és a tankötelezettséggel összefüggő alapvető jogok és kötelezettségek összhangba kerüljenek.

1. A kórházban folyó oktatási rehabilitációs munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1. Pedagógiai alapelvek

1.1.1. Az intézményi, tagintézményi pedagógiai alapelvek a következővel egészül ki:

- a betegek állapotához igazított oktatás

1.2. Pedagógiai értékeink:

- a kórházi környezethez alkalmazkodó magas szintű oktató-nevelő munka,
- speciális helyzetünk miatt kiemelkedően fontos a megbízhatóság, a rugalmasság, az igényesség, az emberközpontúság és az empátia.

1.3. A nevelő-oktató munka céljai:

- A kórházi pedagógia célja a tartós kórházi ápolás alatt álló gyermekek tanulási elmaradásának lehetőség szerinti megszüntetése.
- Célunk, hogy iskolánkból az iskolai munka folytatására felkészült gyerekek lépjenek ki.
- Célunk az egészséges gyerektársadalomba való integrálás.
- Célunk a betegségtudat csökkentése.
- Célunk, hogy a tartósan beteg gyerekek is önmaguk korlátjait elfogadó, képességeinek maximumán teljesítő kreatív emberekké váljanak.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

Céljainkból következnek feladataink: a különböző adottságokkal és betegségekkel küszködő tanulóink állapotuknak, személyes adottságuknak megfelelő oktatásban-nevelésben részesüljenek.

3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

A kórházban lévő diákok lelkiállapota természetesen rosszabb, mint egészséges társaiké, hiszen rövidebb-hosszabb időre elszakadnak családjuktól, fájdalmaik vannak, félnek a kórházi környezettől, a kezelésektől: az operációtól, az infúziótól, az injekcióktól. Hosszabb benntartózkodás után hospitalizálódhatnak. A mozgáslehetőségek korlátozása gátolja a mozgásfejlődést, csökkenti a tapasztalatszerzés lehetőségét, az élettér leszűkítése ingerszegénységet okoz, motiváció-elszűrkülést eredményez. Már maga az a tény, hogy diákjaink tanulhatnak, céljaik, elvégzendő feladataik vannak, csökkenti a hospitalizáció kialakulásának veszélyét.

Kiemelten foglalkozni kell:

- a közösségi szokások, normák megismertetésével;

- a betegség elfogadtatásával;
- az együtt érző magatartás kialakításával;
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztésével

4. A pedagógusok helyi intézményi feladatai:

A munkaköri leírás és az SzMSz tartalmazza a kórházban dolgozó pedagógus intézményi feladatait. A kórházban nincsenek osztályok, így külön osztályfőnöki feladatkör sincsen.

5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

5.1 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység:

Ha a munka során beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókkal kell foglalkozni, akkor alapvetően a differenciálás, egyénre szabott, személyre szóló feladatokkal látjuk el, segítő beszélgetésekkel oldjuk feszültségüket. Közös játékok szervezése, zenehallgatás, célzott szerepjátékok, bábozás segíthetik a nehézségek oldását.

A nevelési tanácsadó vagy egyéb szakember bevonásáról minden esetben az anyaiskola intézkedik.

5.1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program:

A kórházi pedagógia lényege, hogy elősegítse a betegségük miatt tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását. Az egész munkát ez határozza meg, körülményeink is segítenek ebben, hiszen egyénileg, illetve kiscsoportokban foglalkozunk tanulóinkkal. Így lehetőségünk van az egyéni szintfelmérésekre, az ehhez igazított egyéni tanulási programok alkalmazására. Tanítványaink visszatérve anyaiskolájukba eredményesen, évismétlés nélkül tudják folytatni tanulmányaikat.

5.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység:

A gyerekeket kreativitást igénylő helyzetekbe hozzuk, szokatlan, érdekes feladatokkal látjuk el, illetve motiváljuk őket. "Ötletbörzét" rendezünk, "okos" játékokat, logikai feladatokat adunk, gondolkodást gazdagító programokat szervezünk, eredeti látásmódjukat felismerjük, elismerjük és bátorítjuk őket.

6. A szülő és a pedagógus együttműködése

A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele, hogy a szülők és a pedagógusok aktívan együttműködjenek. Noha a szülőkkel szervezett keretek között nem találkozunk, nincsenek szülői értekezletek, de mindig meg kell találni a módot a problémák, feladatok, célok megbeszélésére. Az együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom és az őszinteség, melyet a gyerek iránt érzett közös nevelési felelősség vezérel.

7. A tanulmányok alatti vizsgák:

A diákok az anyaiskolájukkal állnak tanulói jogviszonyban, ezért a vizsgakövetelményeiket ott teljesítik, a vizsgákra való felkészülésben a kórházpedagógus segíti őket.

8. A felvétel helyi szabályai:

A kórházban dolgozó pedagógus az egészségügyi intézményekbe felvett és tartós gyógykezelés alatt álló beteg gyerekeket oktat, így értelemszerűen a felvételtől nem mi döntünk.

Jóváhagyási záradék – módosított intézményi dokumentum

Az **Iskolaszék** véleményezési jogát gyakorolta a 2022. augusztus 25. napján 14.30 órai kezdettel megtartott ülésén.

Jegyzőkönyv száma: 303-40-14/2022

Jegyzőkönyv vezetője: Fülöp Rozália iskolatitkár

Hitelesítők: Jakabfi Zoltán – gyógypedagógus
 Farkas Miklós Józsefné – gyógypedagógus

Az **Intézményi Tanács** véleményezési jogát gyakorolta a 2022. augusztus 25. napján 14.00 órakor kezdő ülésén.

Jegyzőkönyv száma: 304-40-15/2022

Jegyzőkönyv vezetője: Fülöp Rozália iskolatitkár

Hitelesítők: Farkas Miklós Józsefné – gyógypedagógus
 Bognárné Tóth Nikoletta - gyógypedagógus

Kozmutza Flóra Általános Iskola és Szakiskola Klúg Péter Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Kollégium és EGYMI

A nevelőtestület, a véleményező testületek véleményét is figyelembe vette, elfogadta a módosított Pedagógiai programot-t 2022. augusztus 26. napján, 10.00 órakor kezdődő nevelőtestületi értekezleten.

Jegyzőkönyv száma: 804/2022

Hitelesítő aláírásukkal tanúsították:

Jegyzőkönyv vezetője: Bényiné Bóka Mónika iskolatitkár

Hitelesítők: Nusserné Mandler Erzsébet – gyógypedagógus
 Dr. Nátyiné Kenesei Anna – gyógypedagógus

A **diákönkormányzat** véleményezési jogát gyakorolta 2022. augusztus 25. napján.

Szeged, 2022. augusztus 26.

Kis Antal
tagintézmény-vezető

3. Melléklet

A KÖNYVTÁR PROGRAMJA

Az iskolai könyvtárra vonatkozó jogszabályok

2011.évi CXCV. tv. a nemzeti köznevelésről:

- 46.§ (6) c) A tanuló joga, hogy igénybe vegye az iskolai, kollégiumi könyvtári szolgáltatásokat.
- 62.§ (12) „Az iskolai, kollégiumi könyvtárostánár, könyvtárostánító a neveléssel-oktatással leköötött munkaidő keretében biztosítja a könyvtár nyitva tartását, a könyvtári órákat.
- 63. § (1)A pedagógus joga: „az iskola könyvtárán keresztül használatra megkapja a munkájához szükséges tankönyveket, tanári segédkönyveket, az intézmény SZMSZ-ében meghatározottak szerinti informatikai eszközöket,..”

20/2012. EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

- 163.§ (1) „Az iskolai, kollégiumi könyvtár az iskola, kollégiumműködéséhez, pedagógiai programjának megvalósításához, a neveléshez, tanításhoz, tanuláshoz szükséges dokumentumok rendszeres gyűjtését, feltárását, megőrzését, a könyvtári rendszer szolgáltatásainak elérését és mindezek használatát, továbbá a könyvtárhasználati ismeretek oktatását biztosító, az intézmény könyvtárpedagógiai tevékenységét koordináló szervezeti egység”.
- 162. § (1) értelmében a fenntartó gondoskodik „a telephelyen működő könyvtári részlegről, az esélyegyenlőség biztosítása érdekében”
- 167.§ (1) „az iskolai, kollégiumi könyvtár gyűjteményét a helyi pedagógiai programnak megfelelően, a tanulók és a pedagógusok igényeinek figyelembevételével kell fejleszteni.”

Helyzetelemzés

1. A könyvtár szerepe az iskola pedagógiai programjában Az iskolai könyvtárnak segítenie kell a tanulást, a tanulók információs és kommunikációs kultúrájának fejlődését, az információkban való eligazodását. Az iskolai könyvtár a tanulás színtere és eszköze. Arra kell törekednünk, hogy tanulóink elsajátítsák az eredményes tanulás módszereit, technikáját. Az iskolai könyvtár pedagógiai programja szerves része az intézmény pedagógiai programjának.

2. A könyvtár-pedagógia helyzete és szerepe az intézményben A könyvtár pedagógiai jellemzői, feladatai:

- támogatja és erősíti az iskola pedagógiai programjában és helyi tantervében megfogalmazott célok megvalósítását.
- gyűjteményét lehetőség folyamatosan fejleszti, feltárja, őrzi, gondozza, rendelkezésre bocsátja.
- biztosítja a könyv-és könyvtárhasználati órák megtartását.
- az egész iskolai közösség számára biztosítja az olvasás lehetőségét, az információforrásokat és az iskolai könyvtári szolgáltatásokat.

1. Nevelési program

1.1. Fejlesztési területek, módszertani alapelvek, kulcskompetenciák (NAT)

A személyiség fejlesztése:

- önművelésre nevelés
- olvasóvá nevelés
- önállóbb ismeretszerzésre nevelés

Információs műveltség kialakítása:

- a könyvtári dokumentumok használatának elsajátítása
- az információ megszerzésének és felhasználási készségének fejlesztése

Könyvtárhasználati kompetenciák kialakítása

- ismerjék meg és használják a tanulók az iskolai könyvtár állományát, szolgáltatásait
- gyakorolják a könyvtári eszköztárra épített ismertszerzést

Dokumentumismeret-és használat

- ismerje meg használja a tanuló az adott műveltségterület alapidokumentumait (lexikonok, enciklopédiák, szótárak, adattárak) és a modern ismerethordozókat (AVdokumentumok, számítógépes programok, multimédia)
- tudja használni a megismert dokumentumok tájékoztató apparátusát (tartalom, előszó, mutatók)
- ismerje és használja a közhasznú információs eszközöket és forrásokat (pl. internet)

A könyvtári tájékozódás segédeszközeinek ismerete és használata

- Ismerje meg és rendszeresen használja a különböző kézikönyvtári dokumentumokat (lexikon, enciklopédia, szótár)
- Gyakorolja a kézikönyvek használatát (szócikk, előfej, mutatók)

1.2. A kerettanterv

A kerettanterv két tantárgyba is integrálja a könyvtárhasználati ismeretek oktatását: a magyar nyelv és irodalomba, valamint az informatikába. A magyar nyelv és irodalom tantárgyban elsősorban a könyvtárhasználat során fellelt információ feldolgozása zajlik. Az informatika tárgyba integrálódott könyvtárhasználat az ismeretek a könyvtárra, mint információtároló és szolgáltató egységre. a dokumentumokra, mint forrásokra és elérhetőségüket biztosító tájékoztató eszközökre vonatkoznak.

1.3. Az alapfokú nevelés-oktatás szakaszának (5-8. évfolyam) követelményei:

Használja rendszeresen az iskolai könyvtárat, igazodjon el a könyvtár tereiben, tudja igénybe venni szolgáltatásait.

Ismerje és alkalmazza a könyvtárhasználat szabályait és kövesse a könyvtárban való viselkedés normáit. A dokumentumtípusok formai és tartalmi sajátosságainak ismeretében legyen képes önálló használatukra.

Lássa, hogy a technika fejlődésével az információk folyamatosan változó ismerethordozókon jelennek meg, és szerezzen tapasztalatokat ezek használatában.

Ismerje a kézikönyvtár szerepét a tájékozódásban.

Iskolai feladatai megoldásához és mindennapi tájékozódásához tudja kiválasztani és használni a megfelelő segédkönyveket.

Célunk, hogy tanulóinkat az iskolában eltöltött évek alatt alkalmassá neveljük arra, hogy a könyvtárat a tanulásban és szórakozásban felhasználható és felhasználandó írásos használni tudják.

1.3.1. Az információs műveltség elsajátíttatása

A könyvtárhasználati ismeretek elsajátítása tantárgyközi feladat is, az egész tantestület közös ügye. Akkor tudjuk a könyvtár használatára, önművelésre nevelni diákjainkat, ha ezt a feladatot minden nevelő sajátjának érzi. Az iskola tevékenységében hasznosítja mindazokat az információhordozókat, melyeket az iskolai könyvtár gyűjtőköre tartalmaz. A tanulókkal való differenciáltfoglalkozás szolgálja az ismeretek elsajátítását, a tanulást, az önművelést, a tehetséggondozást és a felzárkóztatást.

1.3.2. Tanórai célkitűzések

Az önálló ismeretszerzés elsajátítása érdekében az iskola tantervi programja szerint szervezi és a nevelőtestülettel együttműködve valósítja meg a tanulók könyvtárhasználati felkészítését, segíti informatikai szemléletük, információkezelési szokásaik kialakítását.. A könyvtárhasználati órán használt módszerek és munkaformák: csoportmunka, páros munka, frontális osztálymunka, egyéni munka, tanári közlés, előadás, tanulói kiselőadás, magyarázat, megbeszélés, szemléltetés, szerepjáték.

1.4. Tehetséggondozás, felzárkóztatás

Az iskola pedagógiai tevékenységének szerves része a tehetséggondozás és a lemaradók felzárkóztatása. Az iskolai könyvtárba érkező tanulók, tanulócsoporthoz összetétele merőben eltérő, és nagyfokú differenciáltság jellemzi az egyes tanulók viszonyulását könyvhöz, olvasáshoz, könyvtárhoz. Nagyon fontos, hogy legyen előzetes ismeretünk a tanulók könyvhöz, olvasáshoz való viszonyulásáról. A tervezéskor vegyük figyelembe a szülői ház, a tanulók otthonról hozott könyvkultúráját.

2. Oktatási program

A könyvtárhasználatra nevelés tantárgyközi feladat is. A könyv –és könyvtárhasználati órák színhelye az iskolai, települési könyvtár.

5.-6. évfolyam

Cél: Igazodjon el a könyvtár tereiben, állományrészeiben, tudja igénybe venni szolgáltatásait. Használja rendszeresen az iskolai könyvtárat, ismerje és alkalmazza a könyvtárhasználat szabályait és kövesse a könyvtárban való viselkedés normáit

Témakörök

- Az iskolai és a lakóhelyi közművelődési könyvtár használati rendje, szabályai.
- Szabadpolcos raktári rend.
- A dokumentumok főbb típusai.
- Ismerje meg a tanuló az iskolai használati rendjét, szabályait.
- Legyen tisztában a szabadpolcos könyvtári renddel.
- Ismerje meg dokumentumok főbb típusait.
- Legyen képes információkat szerezni a különböző dokumentumokból.

7.-8. évfolyam

Cél: Ismerje a kézikönyvtár tájékozódásban betöltött szerepét.

Tudjon különböző szempontok szerint dokumentumokat keresni a könyvtár betűrendes katalógusában.

Témakörök

- A direkt tájékoztató eszközök (általános lexikonok, enciklopédiák és szótárak) műfaji meghatározása, használatuk bemutatása.
- A betűrendes katalógus.
- Tudjon eligazodni az iskolai könyvtár szabadpolcos állományában.
- Legyen jártas a korosztály számára készült kézikönyvek használatában.
- Tudjon szerző és cím szerint dokumentumokat keresni.

9.-10. évfolyam

Cél

Ismerje meg a különböző könyvtártípusokat. Lássa, hogy a technika fejlődésével az információk újabb ismerethordozókon jelennek meg és szerezzen tapasztalatokat ezek használatára.

Tananyag, témakörök

- A könyv tájékoztató rendszere.
- Audiovizuális dokumentumok a könyvtárban.
- A kézikönyvek.
- A tanuló igényeinek megfelelően tudatosan vegye igénybe az iskolai könyvtár szolgáltatásait.
- Legyen képes a különböző dokumentumfajták tudatos használatára
- Tapasztalatai alapján lássa a könyvtár szerepét az ismeretszerzésben, a szabadidő tartalmas eltöltésében.

2.1. Taneszközök ·

- A könyvtár teljes eszköztára, szolgáltatásai.
- Audiovizuális anyag, számítógépes infrastruktúra (adatbázis, internet, multimédia).
- A pedagógusok és a tanulók által felhasznált taneszközök.

2.2. Tanórai tevékenységek

Könyvtárhasználati óra célja és témája:

A könyvtárhasználati ismeretek elsajátíttatása. Olyan tudást tudjanak magukénak, amelyet a tanulás során és bármely más tevékenységben is hasznosítani tudnak.

2.3. Tanórán kívüli tevékenységrendszer

- Különböző versenyekre való felkészülés helyszíne
- Korrepetálások, szakkörök, fejlesztő foglalkozások helyszíne

